

**ZAKON
O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

**Članak 1.
(Predmet Zakona)**

Ovaj Zakon uređuje oblast računovodstva i revizije, organizaciju i funkcioniranje sustava knjigovodstva i računovodstva, pripremu i prezentiranje financijskih izvještaja, reviziju financijskih izvještaja, organizaciju i rad Revizorske komore Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komora), nadzor nad kvalitetom rada društava za reviziju i ovlaštenih revizora, javni nadzor, praćenje, otkrivanje i prijavljivanje kaznenih djela u vezi s pranjem novca i financiranjem terorističkih aktivnosti, stjecanje zvanja, kvalificiranje i licenciranje u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji.

**Članak 2.
(Pojmovi)**

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu, imaju sljedeće značenje:

- a) Računovodstvo je sustav čije funkcioniranje osigurava informacije o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja, tokovima gotovine, promjenama na kapitalu i drugim financijskim i nefinancijskim informacijama značajnim za eksterne i interne korisnike financijskih izvještaja;
- b) Knjigovodstvo podrazumijeva evidentiranje, klasificiranje i sumiranje poslovnih transakcija i čuvanje originalne poslovne dokumentacije koja pruža dokaze o tim transakcijama;
- c) Revizija financijskih izvještaja je ispitivanje financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja radi davanja mišljenja o tome da li oni objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju stanje imovine, kapitala i obveza, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promjene na kapitalu, sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, Međunarodnim standardom za mala i srednja poduzeća i drugim odgovarajućim propisima;
- d) Subjekti od javnog interesa su sve pravne

- osobe čijim se vrijednosnim papirima trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira, banke, mikrokreditna društva, društva za osiguranje i reosiguranje, društva za factoring, leasing društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, brokersko-dilerska društva i druge financijske organizacije, javna poduzeća osnovana sukladno propisima kojima se uređuje poslovanje i upravljanje javnim poduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), kao i sve pravne osobe od posebnog značaja za Federaciju sukladno propisima o vršenju ovlaštenja u gospodarskim društvima s udjelom državnog kapitala, te organizacije i javne ustanove koje nisu obuhvaćene okvirom revizije utvrđenim propisom o reviziji institucija u Federaciji;
- e) Matično društvo je pravna osoba koja kontrolira jedno ili više ovisnih društava;
- f) Ovisno društvo odnosno društvo kći je pravna osoba koju kontrolira matično društvo uključujući i bilo koje društvo koje je ovisno o krajnjem matičnom društvu;
- g) Grupa je matično društvo i sva njegova ovisna društva;
- h) Poduzetnik je fizička osoba registrirana za obavljanje poduzetničke djelatnosti koja svoje poslovne knjige vodi sukladno propisima o porezu na dohodak ili sukladno ovom Zakonu;
- i) Komisija za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija), formirana u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 42/04);
- j) Certifikat je javni dokument koji izdaje profesionalno tijelo definirano ovim Zakonom, a kojim se dokazuje da je osoba položila ispite i stekla odgovarajuće stručno zvanje;
- k) Certificirani računovodstveni tehničar je osoba koja posjeduje certifikat izdan od strane profesionalnog tijela u skladu s ovim Zakonom;
- l) Certificirani računovođa je osoba koja posjeduje certifikat izdan od strane profesionalnog tijela u skladu s ovim Zakonom;
- m) Ovlašteni revizor je osoba koja posjeduje certifikat izdan od strane profesionalnog tijela u skladu s ovim Zakonom;
- n) Licencirani ovlašteni revizor je osoba koja posjeduje licenciju za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvješća, izdanu od Federalnog ministarstva financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo);
- o) Glavni revizor grupe je licencirani ovlašteni revizor kojeg društvo za reviziju imenuje kao glavnu i odgovornu osobu za obavljanje

zakonske revizije na razini grupe i koja potpisuje izvješće o reviziji grupe;

p) Društvo za reviziju je pravna osoba kojoj je, sukladno ovom Zakonu, Ministarstvo izdalo licenciju za rad. Društvo za reviziju se registrira kod nadležnog suda za obavljanje računovodstvene, knjigovodstvene i revizorske djelatnosti i poreznog savjetovanja. Društvo za reviziju može biti registrirano i za obavljanje drugih djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona;

r) Licencija je javni dokument koji predstavlja odobrenje za rad izdano fizičkoj ili pravnoj osobi, sukladno odredbama ovoga Zakona i Međunarodnim obrazovnim standardima;

s) Propisi iz oblasti računovodstva i revizije koji se u smislu ovoga Zakona primjenjuju u Federaciji podrazumijevaju: Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodni standard financijskog izvještavanja za mala i srednja poduzeća (MSFI za MSP), Međunarodne standarde revizije (MSR), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor (MRSJS), Konceptualni okvir za financijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe (u daljnjem tekstu: Kodeks) i prateće upute, objašnjenja i smjernice, kao i naknadne izmjene tih standarda i povezana tumačenja te buduće standarde i povezana tumačenja koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS) i sve prateće upute, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (MFR), prevedene i objavljene sukladno propisu o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine;

t) Regulatorno tijelo je organ koji je posebnim propisom ovlašten da izdaje dozvole za rad pravnim osobama u financijskom sektoru, obavlja nadzor nad tim osobama i uređuje njihovo poslovanje.

Članak 3. (Primjena propisa)

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na sve profitne pravne osobe koje samostalno obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružaju usluge na tržištu radi stjecanja dobiti sukladno odredbama propisa koji reguliraju poslovanje gospodarskih društava i osnovana su sukladno propisima Federacije, kao i na sve neprofitne pravne osobe koje se ne osnivaju radi stjecanja dobiti (političke organizacije, sindikalne

organizacije sa svojstvom pravne osobe, fondacije, udruge, komore, vjerske zajednice u dijelu obavljanja gospodarske ili druge djelatnosti sukladno propisima kojima je uređeno obavljanje tih djelatnosti, kao i druge organizacije organizirane po osnovi učlanjenja).

(2) Odredbe ovoga Zakona odnose se i na pravne osobe i druge oblike organiziranja koje je pravna osoba sa sjedištem u Federaciji osnovala u inozemstvu, ako propisima tih država nije utvrđena obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja.

(3) Odredbe ovoga Zakona odnose se na poslovne jedinice i pogone pravnih osoba sa sjedištem izvan Federacije, ako se te poslovne jedinice i pogoni smatraju obveznicima poreza na dobit u Federaciji.

(4) Odredbe ovoga Zakona odnose se i na korisnike prihoda proračuna Federacije, proračuna kantona, proračuna općina i gradova i izvanproračunskih fondova.

Članak 4. (Obveza pravnih osoba)

Pravne osobe dužne su vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i mjerenje imovine i obveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u financijskim izvještajima obavljati sukladno ovom Zakonu, MRS i MSFI.

Članak 5. (Razvrstavanje pravnih osoba)

(1) Pravne osobe, u smislu ovoga Zakona, razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike, ovisno o visini ukupnog prihoda, prosječnoj vrijednosti poslovne imovine i prosječnom broju zaposlenih tijekom poslovne godine, utvrđenih na dan sastavljanja financijskih izvještaja u poslovnoj godini.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, novoosnovane pravne osobe razvrstavaju se sukladno st. (3), (4), (5), (6) i (7) ovoga članka, a na temelju podataka za razdoblje od datuma osnivanja, odnosno statusne promjene, do kraja njihove prve poslovne godine, odnosno na zadnji dan tog razdoblja. Novoosnovane pravne osobe razvrstavaju se na temelju pokazatelja za tekuću godinu.

(3) U mikro pravne osobe razvrstavaju se one pravne osobe koje na dan sačinjavanja financijskih izvještaja ne prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 350.000,00 KM;
b) ukupan godišnji prihod je do 700.000,00 KM;
c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi financijski izvještaj je do devet.

(4) U male pravne osobe razvrstavaju se one pravne osobe koje na dan sačinjavanja financijskih izvještaja ne prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 4.000.000,00 KM;
b) ukupan godišnji prihod je do 8.000.000,00 KM;
c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi financijski izvještaj je do 49.

(5) U srednje pravne osobe razvrstavaju se one pravne osobe koje na dan sačinjavanja financijskih izvještaja prelaze dva kriterija iz stavka (4) ovoga članka, ali ne prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 20.000.000,00 KM;
b) ukupan godišnji prihod je do 40.000.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi financijski izvještaj je do 249.

(6) U srednje pravne osobe razvrstavaju se i one koje prelaze graničnu vrijednost jednog od kriterija iz stavka (7) ovoga članka.

(7) U velike pravne osobe razvrstavaju se one pravne osobe koje na dan sastavljanja financijskih izvještaja prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je 20.000.000,00 KM;
b) ukupan godišnji prihod je 40.000.000,00 KM;
c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi financijski izvještaj je 249.

(8) Velikim pravnim osobama, neovisno o kriterijima iz st. (3), (4), (5), (6) i (7) smatraju se banke, mikrokreditna društva, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva, društva za faktoring, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, burze, brokersko-dilerska društva i druge financijske organizacije.

(9) Na dan sačinjavanja financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu pravne osobe dužne su samostalno izvršiti razvrstavanje sukladno navedenim kriterijima i tako dobivene podatke koristiti za narednu poslovnu godinu. Po pitanju obaveznosti revizije financijskih izvještaja kao relevantno uzima se razvrstavanje za onu poslovnu godinu za koju su financijski izvještaju sačinjeni.

(10) Prosječna vrijednost poslovne imovine

izračunava se tako što se zbroji neto knjigovodstvena vrijednost poslovne imovine na početku i na kraju obračunskog razdoblja i podijeli s brojem dva, a prosječan broj zaposlenih tako što se ukupan zbroj zaposlenih krajem svakog mjeseca, uključujući i zaposlene izvan teritorija Federacije, podijeli s brojem mjeseci u obračunskom razdoblju.

(11) Obavijest o razvrstavanju pravne osobe u mikro, malu, srednju ili veliku, izvršeno sukladno odredbama ovoga Zakona, pravna osoba dužna je, uz financijske izvještaje, dostaviti Financijsko-informatičkoj agenciji Sarajevo (u daljnjem tekstu: FIA).

Članak 6. (Razvrstavanje grupa)

(1) Grupe pravnih osoba u smislu ovoga Zakona razvrstavaju se na male, srednje i velike ovisno o prosječnom broju zaposlenih tijekom poslovne godine, visini ukupnog prihoda i prosječnoj vrijednosti poslovne imovine na konsolidiranoj osnovi, utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju konsolidirani financijski izvještaji.

(2) Male grupe pravnih osoba su one koje na konsolidiranoj osnovi na dan sačinjavanja financijskih izvještaja matičnog društva ne prelaze dva od sljedeća tri kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 4.000.000,00 KM;
b) ukupan godišnji prihod je do 8.000.000,00 KM;
c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi financijski izvještaj je do 49.

(3) Srednje grupe pravnih osoba su one koje nisu male grupe pravnih osoba i koje na dan sačinjavanja financijskih izvještaja matičnog društva na konsolidiranoj osnovi ne prelaze dva od sljedeća tri kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 20.000.000,00 KM;
b) ukupan godišnji prihod je do 40.000.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi financijski izvještaj je do 249.

(4) Velike grupe pravnih osoba su one koje na konsolidiranoj osnovi prelaze dva kriterija iz stavka (3) ovoga članka.

POGLAVLJE II. SUSTAV RAČUNOVODSTVA
Odjeljak A. Organizacija i funkcioniranje
sustava računovodstva

Članak 7.
(Sustav računovodstva)

(1) Pravne osobe, sukladno donesenom općem internom aktu, uređuju organizaciju računovodstva na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje, kao i sprječavanje i otkrivanje pogrešno evidentiranih poslovnih promjena, uređuju interne računovodstvene kontrolne postupke, utvrđuju računovodstvene politike, određuju osobe koje su odgovorne za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promjene i sastavljanje i kontrolu knjigovodstvenih isprava o poslovnoj promjeni, uređuju kretanje knjigovodstvenih isprava i utvrđuju rokove za njihovo dostavljanje na daljnju obradu i knjiženje, utvrđuju postupke pripreme, sastavljanja i prezentacije financijskih izvještaja, propisuju postupke prikupljanja, obrade i prezentacije podataka u vezi s pripremom i sastavljanjem izvještaja o poslovanju, te financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe i uređuju i druga pitanja od značaja za uspostavljanje efikasnog sustava knjigovodstva i računovodstva u pravnoj osobi.

(2) Unos podataka u poslovne knjige organizira se tako da omogući:

- a) kontrolu ispravnosti unesenih podataka;
- b) uvid u promet i stanje računa glavne knjige;
- c) uvid u kronologiju obavljenog unosa poslovne promjene.

(3) Sustav računovodstva se zasniva na računovodstvenim načelima: točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravodobnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja te na MRS.

Članak 8.
(Obveza vođenja računovodstvenih i
knjigovodstvenih evidencija)

(1) Sve pravne osobe obuhvaćene ovim Zakonom obvezne su prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje sukladno ovom Zakonu i na temelju njega donesenim propisima, voditi i čuvati knjigovodstvene evidencije i dokumente koje pružaju dovoljne, adekvatne i kompletne dokaze o njihovim transakcijama poštujući pri tome standarde financijskog

izvještavanja te osnovna načela urednog knjigovodstva.

(2) Pravna osoba je dužna organizirati računovodstvene i knjigovodstvene poslove na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, financijski položaj i uspješnost poslovanja pravne osobe.

(3) Odgovornost za računovodstvene i knjigovodstvene poslove nosi osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe u svojstvu direktora pravne osobe.

(4) Osoba iz stavka (2) ovoga članka dužna je osigurati vođenje računovodstvenih i knjigovodstvenih evidencija u poslovnim knjigama isključivo na temelju dokumentacije po osnovi nastalog poslovnog događaja.

(5) Pravna osoba koja obrađuje podatke na računalu, dužna je koristiti računovodstveni softver koji omogućava funkcioniranje sustava unutarnjih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih događaja.

Članak 9.
(Akt o organizaciji računovodstvenog
Informacijskog sustava)

Pravne osobe su dužne obvezno donijeti akt o organizaciji računovodstvenog Informacijskog sustava kojim se određuje način prijema, formiranja, kretanja, odlaganja i čuvanja dokumentacije kao i postupci, metode i tehnike za vođenje poslovnih knjiga (knjiženje), oblik samih knjiga, sastavni dijelovi poslovnih knjiga, relevantni rokovi za unos pojedinih vrsta podataka (knjiženja), ažurnosti vođenja poslovnih knjiga, način odlaganja i čuvanja poslovnih knjiga, popis sredstava i rokove popisa, obračun i metode obračuna amortizacije, način i rokove financijskog izvještavanja, kao i ostale postupke i metode koji su neophodni za pouzdanu i fer prezentaciju financijskih izvještaja.

Odjeljak B. Knjigovodstvene isprave

Članak 10.
(Knjigovodstvena isprava)

(1) Knjigovodstvena isprava je pisani dokaz ili memorirani elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju, koja je potpisana od strane osobe koja je ovlaštena za sastavljanje i kontrolu knjigovodstvene isprave, a služi kao osnova za knjiženje u poslovnim knjigama.

(2) Knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava primljena telekomunikacijskim putem, kopija originalne isprave ili isprava na elektroničkom zapisu ako je na ispravi navedeno mjesto čuvanja originalne isprave, odnosno razlog upotrebe kopije i ako je potpisana od osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe ili osobe na koju je preneseno ovlaštenje.

(3) Iznimno od stavka (2) ovog člana, račun koji služi kao knjigovodstvena isprava, a izdan je od strane poduzetnika, ne mora biti potpisan ako je sastavljen na način koji uređuju porezni propisi te sadrži ime i prezime osobe koja je odgovorna za njegovo izdavanje.

Članak 11. (Sadržaj knjigovodstvene isprave)

(1) Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i opseg nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu (kupovina za gotov novac ili na kredit), tehnička obilježja (datum kupovine, valuta plaćanja i sl.) s mogućnošću pravodobnog nadzora.

(2) Vjerodostojnom se smatra ona knjigovodstvena isprava na temelju koje može treća osoba koja nije sudjelovala u poslovnom događaju, nedvojbeno i bez ikakvih sumnji, utvrditi prirodu i opseg poslovnog događaja.

(3) Osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe ili osoba na koju je prenesena ovlast jamči potpisom na knjigovodstvenoj ispravi da je ona vjerodostojna i ispravna.

Članak 12. (Sastavljanje knjigovodstvenih isprava)

(1) Knjigovodstvena isprava sastavlja se za događaj koji je nastao, vezan je za poslovanje pravne osobe i ima odraza na promjenu pozicije imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.

(2) Knjigovodstvena isprava mora se sastaviti na mjestu i u vrijeme nastanka poslovnog događaja, osim onih isprava koji se sastavljaju u knjigovodstvu pravne osobe.

(3) Knjigovodstvene isprave mogu biti eksterne i interne prirode i sastavljaju se u potrebnom broju primjeraka.

(4) Knjigovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primjerku može se otpremiti ako su podaci iz takve isprave stalno dostupni.

(5) Eksterne knjigovodstvene isprave su one koje su prispjele u pravnu osobu izvana, iz poslovnih

odnosa s trećim osobama koje su ih sačinile (fakture, izvještaji o novčanim promjenama na žiro-računu, odobravanje kasa skonta, izvještaji o obračunatoj kamati, tovarni list, dokumenti o osiguranju robe, otpremnica, dostavnica i sl.).

(6) Interne knjigovodstvene isprave se ispostavljaju unutar pravne osobe i služe za dokumentiranje svih promjena na sredstvima i obvezama prema izvorima sredstava (prijemnica, izdatnica, zapisnik, popisne liste, dokumenti o povratu, otpisu, rashodu, promjeni cijene, nalog blagajni za naplatu ili isplatu, isplatna lista, trebovanje sirovina, poluproizvoda, gotovih proizvoda, alata i dr.).

(7) Knjigovodstvena isprava sastavljena kao elektronički zapis može, umjesto potpisa ovlaštene osobe koja zastupa pravnu osobu ili osobu na koju je prenesena ovlast, sadržavati ime i prezime ili drugu prepoznatljivu oznaku osobe ovlaštene za izdavanje knjigovodstvene isprave ili mora biti potpisana sukladno propisima o elektroničkom potpisu.

(8) Osobe koje sastavljaju i zaprimaju knjigovodstvene isprave dužne su potpisati ispravu i drugu dokumentaciju u vezi s nastalom poslovnom promjenom dostaviti računovodstvu odmah po izradi, odnosno zaprimanju, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana kada je poslovna promjena nastala, odnosno u roku od tri radna dana od datuma prijema.

Odjeljak C. Kontrola knjigovodstvenih isprava

Članak 13. (Kontrola knjigovodstvenih isprava)

(1) Knjigovodstvena isprava prije knjiženja mora biti prekontrolirana sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti i ovjerena od ovlaštenih osoba u pravnoj osobi.

(2) Kontrola formalne ispravnosti knjigovodstvene isprave polazi od toga da li je isprava sastavljena sukladno propisima, MRS i općim aktom pravne osobe.

(3) Suštinskom kontrolom knjigovodstvenih isprava utvrđuje se suštinska ispravnost isprave, koja se sastoji u ispitivanju da je naznačena poslovna promjena stvarno nastala i u opsegu kako je naznačeno.

(4) Kontrola računске ispravnosti knjigovodstvene isprave podrazumijeva računsku kontrolu matematičkih operacija dijeljenja, množenja, zbrajanja i oduzimanja, na temelju

kojih su dobiveni rezultati na ispravi.
(5) Neispravna isprava vraća se odgovarajućoj službi radi otklanjanja nedostataka.
(6) Pravna osoba je dužna odrediti odgovorne osobe za kontrolu vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava koja će prije nosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige, provjeriti ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave te istu potpisati ili odobriti na način iz kojeg se može nedvosmisleno utvrditi njen identitet ili u slučaju knjigovodstvenih isprava sastavljenih kao elektronički zapis osigurati njihovu kontrolu i verifikaciju sukladno internim pravilima i procedurama.
(7) Kontrolu knjigovodstvenih isprava ne mogu obavljati osobe koje su zadužene materijalnim stvarima (vrijednostima) na koje se isprave odnose.

Članak 14. (Ispravke u knjigovodstvenim ispravama)

(1) Ispravke u knjigovodstvenim ispravama u tekstu ili brojevima ne smiju se vršiti na način da dovode u sumnju vjerodostojnost knjigovodstvene isprave.
(2) Ispravku precrtava ona osoba koja je izdala knjigovodstvenu ispravu i koja će ispravku istodobno izvršiti na svim primjercima izdane knjigovodstvene isprave, što potvrđuje svojim potpisom, uz stavljanje datuma ispravke.
(3) Iznimku čine knjigovodstvene isprave o novčanim poslovnim događajima koje se ne smiju popravljati, nego se poništavaju i izdaju nove.

Članak 15. (Knjiženje knjigovodstvenih isprava)

(1) Uredno likvidirana i ispravna knjigovodstvena isprava prosljeđuje se knjigovodstvu, gdje se na temelju nje izdaje nalog za knjiženje, zatim upisuje podatak u poslovne knjige knjigovodstvenom tehnikom.
(2) Iznimno, nalog za knjiženje ne izdaje se u pravnim osobama koje koriste moderne informacijske sustave za financijsko upravljanje.
(3) Osobe koje vode poslovne knjige, poslije provedene kontrole primljenih knjigovodstvenih isprava od strane odgovornih osoba za kontrolu knjigovodstvenih isprava iz članka 13. stavka (6) ovoga Zakona, dužne su knjigovodstvene isprave proknjižiti u poslovnim knjigama narednog dana, a najkasnije u roku od osam radnih dana od dana prijema knjigovodstvene isprave.

Odjeljak D. Poslovne knjige

Članak 16. (Poslovne knjige)

(1) Poslovne knjige su jednoobrazne evidencije o stanju i promjenama na imovini, obvezama, kapitalu, prihodima i rashodima pravnih osoba. Poslovne knjige vode se za poslovnu godinu i predstavljaju osnovu za izradu financijskih izvještaja.

(2) Poslovne knjige vode se sukladno načelima sustava dvojnog knjigovodstva, uvažavajući načela urednosti, ažurnosti, dokumentiranosti, vjerodostojnosti i načelu nepromjenjivog zapisa o nastalom poslovnom događaju.

(3) Poslovne knjige mogu se voditi na slobodnim listovima, povezane ili prenesene na neki od elektroničkih medija, tako da se po potrebi mogu otiskati ili prikazati na ekranu.

(4) Poslovne knjige čine: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

(5) Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene prema vremenskom redoslijedu njihovog nastanka. Dnevnik se može uspostaviti kao jedinstvena poslovna knjiga ili više knjiga koje su namijenjene za evidentiranje promjena na pojedinim skupinama bilančnih ili izvanbilančnih pozicija.

(6) Glavna knjiga je sistemska knjigovodstvena evidencija promjena nastalih na financijskom položaju i uspješnosti poslovanja (imovini, obvezama, kapitalu, rashodima, prihodima i rezultatu poslovanja i izvanbilančne evidencije).

(7) Pomoćne knjige su analitičke evidencije koje se vode za nematerijalna sredstva, postrojenja i opremu, investicijske nekretnine, dugoročne financijske plasmane, zalihe, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, obveze, kapital i dr.

Članak 17. (Kontni okvir i glavna knjiga)

(1) Poslovne promjene knjiže se na analitičkim računima koji po svom sadržaju i bilančnoj pripadnosti odgovaraju računima iz propisanog kontnog okvira.

(2) Detaljan kontni plan propisuje se općim aktom pravne osobe i mora biti usuglašen s propisanim kontnim okvirom.

(3) Glavna knjiga predstavlja skup svih konta koja su otvorena tijekom poslovne godine. Glavna

knjiga mora sadržavati unaprijed pripremljena konta koja, u skladu s potrebama pravne osobe, osiguravaju podatke za financijske izvještaje.

(4) Glavna knjiga se sastoji od dva odvojena dijela i to:

a) bilančna evidencija i
b) izvanbilančna evidencija.

(5) Predmet knjigovodstvene obrade podataka u glavnoj knjizi u dijelu bilančne evidencije su poslovni događaji koji imaju sljedeća obilježja:

a) poslovni se događaj stvarno dogodio i kao takav pripada prošlosti poslovanja,

b) učinak poslovnog događaja može se izraziti u novčanim iznosima,

c) promjena nastala poslovnim događajem utječe na poziciju (stavku) sredstava, obveza, kapitala, troškova, rashoda, prihoda i rezultata poslovanja,

d) nastanak poslovnog događaja može se dokazati vjerodostojnom knjigovodstvenom ispravom.

(6) Glavna knjiga izvanbilančnih evidencija obuhvaća određene poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju utjecaja na promjene u Bilanci stanja i Računu dobiti i gubitka, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine, budućih potencijalnih obveza, kontrole pojedinih poslovnih poduhvata i informiranja.

(7) Kod primjene metode elektroničke obrade podataka, glavna knjiga mora biti tako organizirana da se može izvršiti kontrola knjiženja.

(8) Kontni okvir i sadržaj računa u kontnom okviru za sve pravne osobe propisuje federalni ministar financija (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 18. (Pomoćne knjige)

(1) Pomoćne knjige se u pravilu vode posebno.

(2) U pomoćnim knjigama u kojima se vodi evidencija o materijalnoj imovini, imovina se iskazuje u količinama i novčanim iznosima.

(3) Druge pomoćne knjige koje dopunjavaju podatke o nekoj poziciji u glavnoj knjizi ili osiguravaju bilo koje druge podatke su: knjiga (dnevnik) blagajne, knjiga ulaznih faktura (KUF), knjiga izlaznih faktura (KIF), knjiga deviznih sredstava, knjiga izdanih čekova, knjiga dospjeća mjenica, knjiga dionica, knjiga udjela i dr.

(4) U dnevnik blagajne se unose poslovne promjene koje nastaju po osnovi gotovine i drugih vrijednosti koje se vode u blagajni pravne osobe. Dnevnik blagajne zaključuje se na kraju svakog radnog dana i dostavlja se računovodstvu istog,

a najkasnije narednog dana.

(5) Broj i sadržaj pomoćnih knjiga, način njihovog vođenja i povezivanja s glavnom knjigom i slično, pravna osoba uređuje svojim općim aktom sukladno ovom Zakonu.

Odjeljak E. Vođenje poslovnih knjiga

Članak 19. (Otvaranje poslovnih i pomoćnih knjiga)

(1) Poslovne knjige otvaraju se početkom poslovne godine prijenosom stanja iz bilance sastavljene na kraju prethodne poslovne godine. Kod novoosnovanih pravnih osoba poslovne knjige otvaraju se na temelju popisa imovine i obveza ili na temelju knjigovodstvene isprave, a s danom stjecanja statusa pravne osobe i prilikom provođenja statusnih promjena sukladno članku 36. ovoga Zakona.

(2) Poslovna godina u pravilu jednaka je kalendarskoj godini, ali se može i razlikovati od kalendarske godine.

(3) Pomoćne knjige otvaraju se donosom stanja iz poslovnih knjiga na kraju prethodne poslovne godine.

Članak 20. (Vođenje poslovnih knjiga)

(1) One pozicije koje se ne nalaze u početnoj bilanci otvaraju se u poslovnim knjigama tijekom godine nastankom poslovnog događaja, na temelju vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

(2) Poslovne knjige vode se na način da osiguraju:

a) kontrolu unesenih podataka

b) ispravnost unosa podataka

c) čuvanje podataka

d) mogućnost korištenja podataka

e) mogućnost uvida u promet i stanje na računima glavne knjige

f) mogućnost uvida u vremenski nastanak obavljenog unosa poslovnih događaja.

(3) U poslovne knjige unose se podaci po načelu nastanka poslovnih događaja, a na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

(4) Naknadna ispravka unesenog podatka provodi se kao nova knjigovodstvena stavka tako da bude vidljiv učinak promjene iz razlike novog i prethodnog podatka.

(5) Poslovni događaji nastali između dana bilance i dana upisa u sudski registar obuhvaćaju se u poslovnim knjigama prethodne pravne osobe ili

nove pravne osobe, što se utvrđuje odlukom o statusnoj promjeni.
(6) Ovisno o načinu obrade podataka, usklađivanje prometa glavne knjige s prometom prikazanim u dnevniku, kao i prometa i stanja pomoćnih knjiga s prometom i stanjem u glavnoj knjizi vrši se kontinuirano, a najkasnije neposredno prije popisa imovine i obveza, odnosno prije sačinjavanja financijskih izvještaja.

Odjeljak F. Popis imovine i obveza i usuglašavanje potraživanja i obveza

Članak 21. (Popis imovine i obveza)

(1) Pravna osoba dužna je na početku poslovanja, kao i najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina ili neko drugo obračunsko razdoblje, određeno sukladno ovom Zakonu, izvršiti popis imovine i obveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te u poslovnim knjigama izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

(2) Sve pravne osobe u smislu ovoga Zakona kao i pravne osobe i dijelovi tih pravnih osoba koje obavljaju poslove u inozemstvu, ako stranim propisima za pravne osobe i njihove dijelove nije propisana obveza posebnog vođenja knjigovodstva, kao i podnošenja i revizije financijskih izvještaja, su dužna popisati imovinu i obveze najmanje jednom tijekom godine, a najkasnije do kraja tekuće poslovne godine.

(3) Pravna osoba kod koje se nalaze tuđa sredstva, dužna je ta sredstva popisati posebno za svaku pravnu osobu kojoj ta imovina pripada i dostaviti im po jedan primjerak popisnih lista na kojima su ta sredstva popisana. Kod pravnih osoba čija su ta sredstva, ove se popisne liste uključuju u njihovu dokumentaciju o popisu.

(4) Popis imovine i obveza tijekom poslovne godine obavlja se i u slučajevima: promjene cijena proizvoda i robe, statusnih promjena sukladno propisu o gospodarskim društvima - spajanje, pripajanje ili dijeljenje, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije. Iznimno popis imovine nije potreban kod promjene cijena proizvoda i roba ako se knjigovodstvenim evidencijama mogu osigurati podaci o vrijednosti robe na zalih.

(5) U navedenim slučajevima popis se provodi pod datumom nastanka statusne ili druge promjene. Pravne osobe koje su predmet statusnih ili drugih promjena izrađuju financijske

izvještaje za razdoblje od 1. siječnja do datuma statusne ili druge promjene.

(6) Popis se obavlja tijekom godine i zbog primopredaje dužnosti i ne oslobađa pravnu osobu od popisa sredstava i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca tekuće godine.

(7) Pravne osobe u stečaju i likvidaciji nisu obveznici popisa sa stanjem na dan 31. prosinca. Ove pravne osobe provode popis imovine i obveza na dan otvaranja stečajnog postupka, odnosno pokretanja postupka likvidacije.

(8) Iznimno, pravna osoba može svojim aktom predvidjeti duža razdoblja za popisivanje materijala u knjižnicama, kao što su: knjige, fotografije, filmovi, arhivska građa i sl., s tim da ta razdoblja ne mogu biti duža od pet godina.

Članak 22. (Provođenje popisa imovine i obveza)

(1) Internim općim aktom i Odlukom o popisu utvrđuje se postupak provođenja popisa imovine i obveza (određivanje povjerenstva, način i rokovi popisa, način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem).

(2) Za provođenje popisa imovine i obveza u pravnoj osobi formiraju se povjerenstva za popis. Pri utvrđivanju sastava pojedinih povjerenstava za popis treba voditi računa da osobe koje su materijalno ili financijski zadužene za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovoditelji ne mogu biti određeni u povjerenstvo za popis tih sredstava.

(3) U slučaju kada je vrijeme popisa imovine i obveza prije 31. prosinca, Povjerenstvo za popis je dužno na temelju knjigovodstvenih isprava naknadno unijeti u popisne liste podatke o promjenama koje su nastale između dana popisa i 31. prosinca tekuće godine te izvršiti usklađivanje i sravnjenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja sa 31. prosincem tekuće godine.

(4) Podatke iz knjigovodstva u popisne liste ne unose osobe koje rade u knjigovodstvu, nego popisno povjerenstvo.

(5) Na kraju popisa popisno povjerenstvo sastavlja izvješće o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga na razmatranje tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu, u roku utvrđenom internim općim aktom, odnosno odlukom o popisu, a najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine.

Članak 23.
(Usuglašavanje potraživanja i obveza)

(1) Pravne osobe su dužne da prije sastavljanja financijskih izvještaja usuglase međusobna potraživanja i obveze (konfirmacija salda). Kao dokaz postojanja određenog stanja potraživanja i obveza koriste se knjigovodstveni podaci pravnih osoba koji se unose i potvrđuju odgovarajućom knjigovodstvenom ispravom - obrazac izvod otvorenih stavki.

(2) Vjerovnik je dužan, prije sastavljanja financijskih izvještaja, dostaviti dužniku popis nenaplaćenih računa i potraživanja po drugim osnovama.

(3) Dužnik, primatelj konfirmacije je dužan pošiljatelju, vjerovniku ili njegovom revizoru odgovoriti na konfirmaciju u roku od osam dana.

(4) Stanje obveza i potraživanja se utvrđuje na dan 31. prosinca tekuće godine.

(5) Pravne osobe su dužne u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja istih.

Odjeljak G. Pravila priznavanja i mjerenja

Članak 24.
(Opća načela financijskog izvještavanja)

(1) Stavke prikazane u pojedinačnim i konsolidiranim financijskim izvještajima priznaju se i mjere sukladno sljedećim općim načelima:
a) pretpostavlja se da pravno lice posluje kontinuirano;

b) računovodstvene politike i osnove za mjerenje primjenjuju se dosljedno iz godine u godinu;
c) priznavanje i mjerenje vrši se uz primjenu načela opreznosti, a posebno:

1) priznaju se sve obveze koje proisteknu tijekom predmetne financijske godine ili tijekom prethodne financijske godine, čak i ako takve obveze postanu očite tek između datuma Bilance stanja i datuma na koji je Bilanca stanja sastavljena;

2) priznaju se sva obezvrjeđenja, bez obzira je li rezultat poslovne godine dobit ili gubitak;

3) može se priznati samo dobit koja se ostvari s datumom Bilance stanja;

d) početna Bilanca stanja za svaku financijsku godinu odgovara završnoj Bilanci stanja za prethodnu financijsku godinu;

e) sastavni dijelovi stavki aktive i pasive mjere se odvojeno;

f) u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu, bez obzira na datum njihove naplate, odnosno isplate.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, odstupanja od općih načela financijskog izvještavanja dopuštena su samo u slučajevima primjene pojedinih MSFI, odnosno MSFI za MSP i takva odstupanja, kao i razlozi zbog kojih nastaju, moraju se navesti u Bilješkama uz financijske izvještaje, uključujući i ocjenu njihovog efekta na imovinu, obveze, financijsku poziciju i dobit ili gubitak pravne osobe.

Članak 25.
(Primjena MSFI)

Za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u financijskim izvještajima velike pravne osobe, pravne osobe koje imaju obvezu sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja (matične pravne osobe), subjekti od javnog interesa, odnosno oni koji se pripremaju da postanu subjekti od javnog interesa sukladno važećim propisima, neovisno o veličini, primjenjuju MSFI.

Članak 26.
(Primjena MSFI za MSP)

(1) Za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u financijskim izvještajima, mikro, male i srednje pravne osobe mogu primjenjivati MSFI za MSP.

(2) U slučaju da srednje pravne osobe primjenjuju MSFI dužne su iste primjenjivati u kontinuitetu, osim ako postanu male pravne osobe sukladno ovom Zakonu.

(3) Ministar donosi uputu kojim se daju smjernice za primjenu MSFI za MSP.

Članak 27.
(Procjenjivanje bilančnih pozicija)

(1) Pod procjenjivanjem bilančnih pozicija podrazumijeva se utvrđivanje vrijednosti pojedinih ili ukupnih pozicija bilance.

(2) Potreba za procjenjivanjem pojedinih stavki imovine, obveza i/ili kapitala kod pravnih osoba, odnosno pojedinih pozicija financijskih izvještaja, može nastati u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI. U tim situacijama procjena pozicija obavlja se dinamikom i na način kako to predviđaju MRS/MSFI.

(3) Procjenu bilančnih pozicija iz st. (1) i (2) ovoga

članka mogu vršiti ovlašteni procjenitelji iz članka 29. ovoga Zakona.

Članak 28.
(Procjenjivanje vrijednosti imovine i kapitala pravnih osoba)

(1) Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacijsku i/ili poslovnu vrijednost pravnih osoba, odnosno imovine, obveza i kapitala, a na temelju vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, sukladno pravilima struke.

(2) Subjekti od javnog interesa obvezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvješće o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim.

Članak 29.
(Prava i obveze ovlaštenih procjenitelja)

(1) Procjenu vrijednosti imovine i kapitala pravnih osoba obavljaju osobe s profesionalnim zvanjem "ovlašteni procjenitelj" koje posjeduju certifikat i važeću licenciju izdane sukladno propisu o procjenjivanju ekonomske vrijednosti pravnih osoba, imovine, obveza i kapitala.

(2) Izvješće o izvršenoj procjeni imovine i kapitala pravnih osoba, mora biti ovjeren od strane ovlaštenog procjenitelja koji ima zvanje "ovlašteni procjenitelj" i koji je dužan istaknuti broj i datum izdavanja certifikata, kao i broj i rok važenja licencije ovlaštenog procjenitelja.

(3) Ovlašteni procjenitelj dužan je u svom radu pridržavati se načela zakonitosti, savjesnosti i stručnosti, te postupati sukladno kodeksu profesionalne etike.

Odjeljak H. Zaključivanje poslovnih knjiga i utvrđivanje financijskog rezultata

Članak 30.
(Zaključivanje poslovnih knjiga)

(1) Poslovne knjige se zaključuju poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna na dan završetka poslovne godine najkasnije do roka za dostavljanje financijskih izvještaja kao i u

slučajevima statusnih promjena, prestanka poslovanja i u drugim slučajevima u kojima je neophodno zaključiti poslovne knjige.

(2) Pomoćne knjige koje se koriste više od jedne godine zaključuju se po prestanku njihovog korištenja, osim knjige inventara koja se zaključuje otuđenjem sredstva.

(3) Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga se mora, nakon zaključivanja na kraju poslovne godine, zaštititi na način da u istoj nije moguća izmjena pojedinih ili svih njenih dijelova ili listova, da je istu moguće u svakom trenutku otiskati na papir i mora se potpisati elektroničkim potpisom sukladno propisu o elektroničkom potpisu ili se mora otiskati na papir i uvezati na način da nije moguća izmjena pojedinih ili svih njenih dijelova ili listova i mora je potpisati i ovjeriti osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe i na kraju odložiti.

Članak 31.
(Utvrđivanje financijskog rezultata)

(1) Na kraju poslovne godine poslovne knjige se zaključuju, a zatim se na temelju evidencija iz poslovnih knjiga utvrđuje stanje imovine, obveza, kapitala i financijski rezultat s prihodima i rashodima obračunskog razdoblja na koje se taj rezultat odnosi.

(2) Raspoređivanje dobiti i gubitka pravna osoba obavlja sukladno odredbama propisa o gospodarskim društvima i ovoga Zakona, internog općeg akta i odluke nadležnog organa.

Odjeljak I. Pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga

Članak 32.
(Kvalificirana osoba za sačinjavanje financijskih izvještaja)

(1) Za osobu koja je odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja, općim aktom pravne osobe propisuju se uvjeti koje mora ispunjavati: školska sprema, radno iskustvo i ostalo, kao i njegova odgovornost za ažurnost, urednost i istinitost poslovnih knjiga.

(2) Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja pravna osoba može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu: a) drugoj pravnoj osobi koja je registrirana isključivo za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i koja ima sve potrebne

resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, te koja ima zaposlene kvalificirane osobe koje su odgovorne za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje financijskih izvještaja i koje ispunjavaju i druge uvjete utvrđene ovim Zakonom i općim aktom pravne osobe,

ili
b) poduzetniku registriranom za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, a koji je sam kvalificirana osoba ili zapošljava drugu kvalificiranu osobu i koja ispunjava i druge uvjete utvrđene ovim Zakonom i internim općim aktom.
(3) Osobe koje sačinjavaju financijske izvještaje obvezno su kvalificirane osobe koje su zaposlene u pravnoj osobi iz stavka (2) točka a) ovog članka, odnosno kvalificirane osobe koje su poduzetnici ili koje su zaposlene kod poduzetnika iz stavka (2) točka b) ovog članka.
(4) Iznimno od stavka (2) ovog članka kod povezanih pravnih osoba u Federaciji, vođenje poslovnih knjiga, pravna osoba može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu, drugoj povezanoj pravnoj osobi (matici) u Federaciji koja ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, te ima zaposlene kvalificirane osobe koje su odgovorne za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje financijskih izvještaja i koje ispunjavaju i druge uvjete utvrđene ovim Zakonom i općim aktom pravne osobe.

(5) Pod pojmom kvalificirane osobe iz stavka (3) ovoga članka podrazumijevaju se osobe koje posjeduju važeću licenciju certificiranog računovođe sukladno odredbama ovoga Zakona pod uvjetom da su prethodno registrirana u registrima iz članka 35. ovoga Zakona.
(6) Ako pravna osoba odluči poslovne knjige čuvati izvan svog sjedišta, ono je u svakom trenutku odgovorno za poslovne knjige te mora tijelima nadležnim za nadzor na njihov zahtjev, bez odgađanja, omogućiti uvid u iste.
(7) Kvalificirana osoba iz stavka (5) ovoga članka za jednu poslovnu godinu može sačiniti i potpisati do 20 financijskih izvještaja pravnih osoba čiji su ukupni prihodi utvrđeni u posljednjem financijskom izvještaju u odnosu na datum zaključivanja ugovora o pružanju knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, veći od 8.000.000,00 KM.

(8) Stavak (2) ovoga članka ne primjenjuju banke, mikrokreditne organizacije, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva, društva za faktoring, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje dobrovoljnim

mirovinskim fondovima, burze, brokersko - dilerska društva i druge financijske organizacije.

Članak 33.

(Obveze poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Poduzetnici koji pružaju knjigovodstvene i računovodstvene usluge registriraju se sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje oblast obrtničkih i srodnih djelatnosti.
(2) Poduzetnik je dužan, u roku od osam dana od dobivanja rješenja o obavljanju djelatnosti pružanja knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i poreznog savjetovanja od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, dostaviti kopiju istog Ministarstvu.
(3) Uz zahtjev za upis u Registar poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga poduzetnik je dužan dostaviti dokumentaciju kojom se potvrđuje ispunjenost uvjeta iz članka 32. ovoga Zakona.

Članak 34.

(Obveze pravnih osoba za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Pravna osoba za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga registrira se sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuju pitanja od značaja za osnivanje, poslovanje i prestanak poslovanja gospodarskih društava.
(2) Pravne osobe za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i poreznog savjetovanja dužne su, u roku od osam dana od dana upisa u sudski registar, upisati se u Registar gospodarskih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji vodi Ministarstvo.
(3) Uz zahtjev za upis u Registar gospodarskih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, pravna osoba dužna je dostaviti dokumentaciju kojom se potvrđuje ispunjenost uvjeta iz članka 32. ovoga Zakona.

Članak 35.

(Vođenje i javnost registara)

(1) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje vođenje registra kvalificiranih osoba iz članka 32. ovoga Zakona i registara pravnih osoba i poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga iz čl. 33. i 34. ovoga

Zakona.

(2) Na temelju dostavljene dokumentacije iz čl. 32., 33. i 34. ovoga Zakona Ministarstvo uspostavlja i vodi registre iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Registri iz stavka (2) ovoga članka su javni i podaci su dostupni javnosti elektroničkim putem.

POGLAVLJE III. FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE Odjeljak A. Financijski izvještaji

Članak 36.

(Sastavljanje i prezentiranje financijskih izvještaja)

(1) Pravne osobe financijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca tekuće godine s usporedivim podacima za prethodnu godinu.

(2) Pravna osoba dužna je sastavljati financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan ovim Zakonom i na temelju njega donesenim propisima.

(3) Iznimno, ovisno pravna osoba čija matična pravna osoba sa sjedištem u inozemstvu ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine, uz suglasnost ministra, može sastavljati i prezentirati financijske izvještaje za razdoblje koje je različito od razdoblja iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Pravna osoba kod koje nastane statusna promjena financijske izvještaje sastavlja na datum statusne promjene.

(5) Poslovni događaji nastali između dana bilance i dana upisa u sudski registar obuhvaćaju se u financijskim izvještajima prethodne pravne osobe ili nove pravne osobe, što se utvrđuje odlukom o statusnoj promjeni.

(6) Financijski izvještaji sastavljaju se i u slučaju otvaranja, odnosno zaključenja stečaja, odnosno postupka likvidacije pravne osobe.

Članak 37.

(Financijski izvještaji)

(1) Financijski izvještaji moraju pružiti istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih osoba.

Financijske izvještaje čine:

a) Bilanca stanja – Izvještaj o financijskom položaju na kraju razdoblja;

b) Račun dobiti i gubitka – Izvještaj o ukupnom rezultatu za razdoblje;

c) Izvještaj o gotovinskim tokovima – Izvještaj o tokovima gotovine;

d) Izvještaj o promjenama na kapitalu;

e) Bilješke uz financijske izvještaje.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka (1) ovoga članka, mikro i male pravne osobe i neprofitne pravne osobe iz članka 3. stavka (1) ovoga Zakona, financijske izvještaje prezentiraju kroz:

a) Bilancu stanja – Izvještaj o financijskom položaju na kraju razdoblja;

b) Račun dobiti i gubitka – Izvještaj o ukupnom rezultatu za razdoblje;

c) Bilješke uz financijske izvještaje.

(3) Bilješke uz financijske izvještaje iz stavka (1) točka e) i stavka (2) točka c) ovoga članka, obvezno sadrže sljedeće:

a) usvojene računovodstvene politike;

b) iznos i prirodu pojedinih stavki prihoda ili rashoda izuzetne veličine ili pojave;

c) ukupan iznos svih financijskih obveza, jamstava ili nepredviđenih izdataka koji nisu uključeni u Bilancu stanja;

d) iznose koje pravna osoba duguje i koji dospijevaju nakon više od pet godina, kao i ukupna dugovanja pravne osobe pokrivena instrumentima osiguranja pravne osobe uz naznaku prirode i oblika osiguranja;

e) iznos predujma i odobrenih kredita članovima uprave i nadzornih tijela, s naznakama kamatnih stopa, glavnih uvjeta otplaćenih i otpisanih iznosa;

f) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi financijski izvještaj;

g) informaciju da li se dugotrajna imovina evidentira po fer vrijednosti ili prema revalorizacijskim iznosima.

(4) Pored informacija koje se daju u Bilješkama uz financijske izvještaje iz stavka (3) ovoga članka, srednje i velike pravne osobe dužne su objavljivati i dodatne informacije za razne stavke dugotrajne imovine koje sadrže kretanja kumulativnih vrijednosnih usklađivanja, kao i kumulativna vrijednosna usklađivanja na početku i na kraju poslovne godine.

(5) Uz financijske izvještaje korisnicima financijskih izvještaja se prezentiraju i posebni izvještaji sačinjeni prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku.

(6) Pravne osobe čije je poslovanje uređeno posebnim propisima na temelju kojih je regulatorno tijelo za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisalo obvezu sačinjavanja i prezentacije periodičnih financijskih izvještaja i dodatnih izvještaja, dužne su iste poštvati.

Članak 38.
(Odgovornost za financijske izvještaje)

Za istinito i fer prikazivanje financijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravne osobe odgovorna je osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe upisane u sudski registar u svojstvu direktora pravne osobe, članovi uprave, upravni, odnosno nadzorni organ pravne osobe u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, odgovornosti i dužne pažnje, kao i kvalificirana osoba iz članka 32. ovoga Zakona koja je sačinila i potpisala financijske izvještaje sukladno pravilima struke.

Članak 39.
(Sadržaj i forma financijskih izvještaja)

(1) Pravne osobe koje knjigovodstvo vode na sredstvima za automatsku obradu podataka, financijski izvještaj mogu predati i na propisanoj formi obrasca tiskanim na računalu.
(2) Poslovne knjige, financijski izvještaji i druge financijske informacije prezentirane od strane osoba na koje se odnose odredbe ovoga Zakona izražavaju se u novčanoj jedinici i na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Federaciji.
(3) Ministar propisuje sadržaj i formu financijskih izvještaja koji se pripremaju i prezentiraju sukladno ovom Zakonu.

Odjeljak B. Konsolidirani financijski izvještaj

Članak 40.
(Konsolidirani financijski izvještaj)

(1) Konsolidirani financijski izvještaji su financijski izvještaji grupe pravnih osoba u kojoj određena pravna osoba (matično društvo) nad jednim ili više pravnih osoba (društva kćeri) ima vladajući utjecaj (kontrolu) na određivanje financijskih i poslovnih politika, a prikazuju grupu kao cjelinu.
(2) Konsolidirane financijske izvještaje dužna je sačiniti i dostaviti FIA-i pravna osoba iz Federacije koja u grupi pravnih osoba predstavlja matično društvo.

Članak 41.
(Obveza izrade konsolidiranih financijskih izvještaja)

(1) Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja pravne osobe su dužne pridržavati se pravila i

procedura konsolidacije financijskih izvještaja koja su uređena MRS i MSFI.
(2) Obveza matične pravne osobe za izradu konsolidiranog financijskog izvještaja nastaje u godini u kojoj matična pravna osoba ostvari kontrolu nad ovisnom pravnom osobom ili više ovisnih pravnih osoba, a prestaje dostavljanjem konsolidiranog financijskog izvještaja za godinu u kojoj matična pravna osoba izgubi kontrolu nad svim ovisnim pravnim osobama.
(3) Konsolidirani financijski izvještaji sastavljaju se pod istim datumom kao i redovni financijski izvještaji matične pravne osobe.
(4) Na priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u konsolidiranim financijskim izvještajima shodno se primjenjuju odredbe o financijskim izvještajima iz čl. 24., 25., 27., 28., 29., 36. i 37. ovoga Zakona.
(5) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, ukoliko vrijednosti imovine i ukupnog prihoda matičnog i ovisnih pravnih osoba, ne računajući međusobne udjele, potraživanja i obveze, međusobne rezultate i međusobne poslovne prihode i rashode matičnog i ovisnih pravnih osoba, u zbroju ne prelaze polovicu kriterija za malu pravnu osobu, u smislu članka 5. stavka (4) ovoga Zakona, matična pravna osoba nije obvezna sastavljati, dostavljati i objelodanjivati konsolidirane financijske izvještaje.
(6) Stavak (5) ovoga članka ne primjenjuje se na matične pravne osobe koje su subjekti od javnog interesa, odnosno pravne osobe koje se pripremaju da postanu subjekti od javnog interesa.
(7) Matična pravna osoba, koja je istodobno ovisna u višoj ekonomskoj cjelini, nije dužna sastavljati konsolidirane financijske izvještaje sukladno ovom Zakonu, osim ako njegova matična pravna osoba ima sjedište u inozemstvu.
(8) Male grupe pravnih osoba izuzete su od obveze izrade konsolidiranih financijskih izvještaja i konsolidiranog izvještaja o poslovanju, osim ako je neko od povezanih poduzeća subjekt od javnog interesa.
(9) Detaljni uvjeti i pravila konsolidacije financijskih izvještaja propisuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Odjeljak C. Izvješće o poslovanju

Članak 42.
(Sadržaj izvješća o poslovanju)

(1) Pravne osobe su obvezne pripremati izvješća o poslovanju koja daju objektivan prikaz

poslovanja pravne osobe i njezin položaj, uključujući i opis glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se pravna osoba suočava, kao i mjera poduzetih na zaštiti životne sredine.

(2) Izvješće o poslovanju obvezno sadrži:
a) sve značajne događaje nastale u razdoblju od završetka poslovne godine do datuma predaje financijskog izvještaja;

b) procjenu očekivanog budućeg razvoja pravne osobe;

c) najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem;

d) informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela;

e) informacije o poslovnim segmentima pravne osobe;

f) korištene financijske instrumente ako je to značajno za procjenu financijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravne osobe;

g) ciljeve i politike pravne osobe u vezi s upravljanjem financijskim rizicima; zajedno s politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita; h) izloženost pravne osobe tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravne osobe, kao i strategiju za upravljanje ovim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti.

(3) Izvješće o poslovanju objavljuje se zajedno s financijskim izvještajima te revizorskim izvješćem ako postoji obveza revizije.

(4) Iznimno od odredbe iz stavka (1) ovoga članka, mikro i male pravne osobe nisu dužne pripremati izvješće o poslovanju, ali su informacije o otkupu vlastitih dionica dužne navesti u bilješkama uz financijske izvještaje.

(5) Konsolidirani izvješće o poslovanju objavljuje se zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima te revizorskim izvješćem ako postoji obveza revizije.

Članak 43.

(Pravila korporativnog upravljanja)

(1) Izvješće o poslovanju velikih pravnih osoba i pravnih osoba čiji su vrijednosni papiri uvršteni na organizirano tržište vrijednosnih papira mora sadržavati i prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja.

(2) Konsolidirano izvješće o poslovanju mora sadržavati:

a) podatke o značajnim neposrednim i posrednim imateljima dionica u društvu, podatke o vlastitim dionicama, broj i nominalni iznos, knjigovodstvenu vrijednost svih dionica matičnog

društva koje drži matično društvo, njegova društva kćeri ili osoba koja ih drži u svoje ime i za račun tih pravnih osoba, b) opis glavnih elemenata sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizikom u odnosu na postupak financijskog izvještavanja, koji su obuhvaćeni konsolidacijom promatranog kao cjelina.

Odjeljak D. Predaja izvještaja, obrada podataka, vođenje registra i javna objava

Članak 44.

(Predaja izvještaja)

(1) Financijski izvještaji iz članka 37. ovoga Zakona i posebni izvještaji sačinjeni prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku, uz Obavijest o razvrstavanju, predaju se FIA-i, najkasnije do posljednjeg dana veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvješće o poslovanju iz članka 42. ovoga Zakona, odluka o utvrđivanju financijskih izvještaja od strane nadležnog organa i odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokrića gubitka, predaje se FIA-i najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Pravne osobe koje imaju poslovnu godinu različitu od kalendarske godine dužne su, za statističke i druge potrebe, u Registar financijskih izvještaja predati Bilancu stanja, Račun dobiti i gubitka i posebne izvještaje sačinjene prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku, za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj, u roku iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Pravna osoba izvještaje iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka obvezno dostavlja elektroničkim putem i na papiru, a koji moraju biti ovjereni potpisom i pečatom certificiranog računovođe koji sadrži naziv "certificirani računovođa", njegovo ime i prezime, kao i broj važeće licencije. Istodobno, financijski izvještaji moraju biti potpisani od strane osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe iz članka 38. ovoga Zakona, te ovjereni pečatom pravne osobe - podnositelja.

(5) Pravne osobe, koje sukladno čl. 40. i 41. ovoga Zakona imaju obvezu pripremiti i prezentirati konsolidirane financijske izvještaje, dužne su te izvještaje predati najkasnije do kraja aprila tekuće za prethodnu godinu.

(6) Rok za predaju revizorskog izvješća s priloženim financijskim izvještajima dioničkih društava i subjekata od javnog interesa koji su predmet revizije je najkasnije do 30. lipnja tekuće

godine za prethodnu godinu, ili 6 mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravna osoba ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine. Rok za predaju revizorskog izvješća s priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima i revizorskog izvješća s priloženim financijskim izvještajima ostalih pravnih osoba, koji su bili predmet revidiranja je najkasnije do 30. rujna tekuće godine za prethodnu godinu, ili 9 mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravna osoba ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine.

(7) Pravna osoba koja sastavlja financijske izvještaje, sukladno članku 36. ovoga Zakona dužna je financijske izvještaje dostaviti u roku 60 dana od dana nastanka statusne promjene, pokretanja postupka likvidacije ili otvaranja stečaja, a za ostale poslovne godine u roku od 120 dana od dana isteka poslovne godine.

(8) Iznimno, financijske izvještaje nisu dužne podnijeti pravne osobe koje su registrirane u tekućoj poslovnoj godini i koje, nakon registracije, do 31. prosinca tekuće poslovne godine nisu imale drugih promjena na svom računu osim uplate obveznog depozita, uz napomenu da su te osobe dužne do kraja veljače tekuće godine obavijestiti FIA-u o tim činjenicama podnošenjem Izjave o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.

(9) Ministarstvo vrši nadzor nad izvršenjem obveza predaje financijskih izvještaja, izvještaja o poslovanju, revizorskih izvještaja i ostale dokumentacije iz ovog članka od strane obveznika. Ministarstvo prekršajni postupak pokreće i vodi sukladno propisima kojima se uređuju prekršaji.

Članak 45.

(Obrada podataka i vođenje Registra)

(1) FIA je obvezna podatke iz preuzetih financijskih izvještaja iz članka 44. ovoga Zakona obraditi na način podesan za ocjenu imovinskog, prinosnog i financijskog položaja pravnih osoba.

(2) Podaci iz stavka (1) ovoga članka su dostupni javnosti na zvaničnoj internetskoj stranici FIA-e.

(3) Podatke sukladno stavku (1) ovoga članka, FIA je dužna dostaviti Ministarstvu u roku od 60 dana od isteka rokova za predaju izvještaja, definiranih u članku 44. ovoga Zakona.

(4) Istodobno, FIA je dužna Federalnom ministarstvu financija-Poreznoj upravi (u daljnjem tekstu: Porezna uprava) dostaviti podatke o pravnim osobama koje nisu postupile sukladno odredbama članka 44. ovoga Zakona.

(5) FIA je odgovorna za uspostavu i vođenje Registra financijskih izvještaja koji predstavlja centralni izvor informacija o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju pravnih osoba u Federaciji, sukladno posebnom propisu kojim se uređuje registar financijskih izvještaja.

Članak 46.

(Javna objava)

(1) Pravna osoba je dužna financijske izvještaje iz članka 37. ovoga Zakona, izvješće o poslovanju iz članka 42. ovoga Zakona te revizorsko izvješće ako njegovi financijski izvještaji podliježu reviziji sukladno članku 57. ovoga Zakona, konsolidirane financijske izvještaje i konsolidirano izvješće o poslovanju ako je dužna sastavljati sukladno odredbama čl. 40. i 41. ovoga Zakona, zajedno s revizorskim izvješćem dostaviti FIA-i radi javne objave.

(2) Smatra se da je pravna osoba ispunila obvezu javne objave danom dostave FIA-i potpunih i točnih financijskih izvještaja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 47.

(Izuzeće od javne objave)

Pravna osoba, koja nije subjekt od javnog interesa, izuzeta je od obveze objavljivanja izvješća o poslovanju i financijskih izvještaja iz članka 46. stavka (1) ovoga Zakona, uz uvjet da se osigura njihova dostupnost na temelju pismenog zahtjeva podnesenog FIA-i.

Odjeljak E. Način i rokovi čuvanja

knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, izvještaja i ostale dokumentacije

Članak 48.

(Način čuvanja)

(1) Knjigovodstvene isprave čuvaju se u izvornom materijalnom obliku, u obliku elektroničkog zapisa ili na mikrofilmu, a predstavljaju dokaznu osnovu poslovnih knjiga.

(2) Knjigovodstvene isprave, poslovne knjige i financijski izvještaji čuvaju se u poslovnim prostorijama pravne osobe, odnosno kod druge pravne osobe ukoliko je istoj povjereno vođenje poslovnih knjiga.

(3) Ako se poslovne knjige vode na računalu, usporedo s memoriranim podacima, mora se

osigurati i memoriranje aplikativnog softvera, kako bi podaci bili dostupni kontroli.
(4) Pri otvaranju postupka likvidacije ili stečaja, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige zapisnički se predaju likvidacijskom, odnosno stečajnom upravniku.

Članak 49. (Rokovi čuvanja)

(1) Isprave koje se čuvaju trajno su: platne liste ili analitičke evidencije o plaćama u vezi s plaćanjem doprinosa, kupoprodajni ugovori po kojima je izvršeno stjecanje nekretnina, godišnji računovodstveni obračuni, financijski izvještaji, konsolidirani financijski izvještaji, izvješća o izvršenoj reviziji i svi interni akti od utjecaja na financijsko poslovanje.
(2) Glavna knjiga i dnevnik čuvaju se najmanje deset godina, a pomoćne knjige najmanje pet godina.
(3) Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu čuvaju se najmanje deset godina.
(4) Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige čuvaju se najmanje pet godina.
(5) Izvješće o poslovanju čuva se u originalnom obliku deset godina nakon isteka poslovne godine.
(6) Pomoćni obračuni, prodajni i kontrolni blokovi i sl. čuvaju se dvije godine.
(7) Revizorska društva čuvaju pet godina dokumentaciju na temelju koje je obavljena revizija, računajući od poslovne godine na koju se revizija odnosi.
(8) Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige i u koje su podaci iz isprava uneseni.

Odjeljak F. Nadzor

Članak 50. (Vršitelj nadzora)

(1) Porezna uprava je ovlaštena obavljati nadzor nad aktivnostima pravnih osoba radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcioniranje sustava računovodstva i knjigovodstva obavljaju sukladno odredbama ovoga i drugih relevantnih zakona i propisa

donesenih na temelju tih zakona.
(2) Nadzor iz stavka (1) ovoga članka obavljaju i druge institucije ukoliko su im posebnim propisima dane ovlasti.
(3) Nadzor nad osobama iz članka 32. stavak (1) ovoga Zakona vrši se sukladno članku 53. stavak (3) ovoga Zakona.

Članak 51. (Ovlasti Porezne uprave kod obavljanja nadzora)

(1) Nadzor obavljaju ovlaštene osobe Porezne uprave na sljedeći način:
a) praćenjem, prikupljanjem knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, financijskih izvještaja te drugih poreznih i statističkih izvještaja (analiza financijskih izvještaja);
b) provjerom sustava koji obveznik primjenjuje za obradu podataka u vezi s računovodstvenim poslovima;
c) direktnim nadzorom kod obveznika.
(2) Porezna uprava je nadležna da obavlja nadzor nad sljedećim aktivnostima pravnih osoba:
a) točnost razvrstavanja pravnih osoba sukladno članku 5. ovoga Zakona;
b) organizacija sustava računovodstva i internih računovodstvenih kontrolnih postupaka;
c) potpunost, istinitost i točnost knjigovodstvenih isprava;
d) vođenje i čuvanje poslovnih knjiga;
e) popis imovine i obveza;
f) predaja u Registar financijskih izvještaja;
g) obveze u pogledu revizije financijskih izvještaja i dostavljanja izvješća o reviziji financijskih izvještaja u Registar financijskih izvještaja i
h) drugim aktivnostima u skladu s ovim Zakonom.

Članak 52. (Dužnosti pravne osobe kod provedbe nadzora)

(1) Pravna osoba je dužna ovlaštenoj osobi omogućiti provedbu nadzora nad svim knjigovodstvenim ispravama, poslovnim knjigama, financijskim izvještajima i drugim poreznim i statističkim izvještajima, te sustavom koji se primjenjuje za obradu podataka.
(2) Pravna osoba je dužna, na zahtjev ovlaštenih osoba, dostaviti kopije isprava ili financijskih izvještaja iz stavka (1) ovoga članka.
(3) Pravna osoba je dužna ovlaštenim osobama staviti na raspolaganje odgovarajuće prostorije u kojima mogu neometano i bez prisutnosti drugih

osoba obaviti nadzor računovodstvenih poslova.
(4) Osobe ovlaštene za zastupanje pravnih osoba i zaposlenici koji obavljaju računovodstvene poslove dužni su na zahtjev ovlaštene osobe dati na uvid sve knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, financijske izvještaje, porezne i statističke izvještaje i druge informacije o računovodstvenim poslovima bitnim za obavljanje nadzora i sastaviti pisano izvješće ili odazvati se na davanje usmene izjave ukoliko to zahtijeva nadzorno tijelo iz članka 50. ovoga Zakona.

Članak 53.
(Nadzor nad pravnim osobama i poduzetnicima registriranim za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Nadzor nad pravnim osobama i poduzetnicima registriranim za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, radi provjere ispunjenosti uvjeta propisanih čl. 32., 33. i 34. ovoga Zakona, obavlja Porezna uprava.
(2) Nadzor nad kvalitetom pruženih knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga od strane pravnih osoba i poduzetnika u smislu njihove usklađenosti sa pravilima struke i načelima profesionalne etike, vrši Profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1) ovoga Zakona, na način i po postupku koji je uređen aktima profesionalnog tijela koji uređuju kontrolu kvaliteta i profesionalnu disciplinu i odgovornost.
(3) Nadzor iz stavka (2) ovoga članka obavljaju ovlaštene osobe Profesionalnog tijela iz članka 136. stavak (1) ovoga Zakona na način da vrše:
a) pregled, provjeru i kontrolu angažovanja od strane pravnih osoba, održavanja tehničke kompetentnosti, poštivanja i usklađenosti sa profesionalnim standardima, i
b) provjeru kvaliteta rada kvalificiranih osoba.
(4) Pravne osobe i poduzetnici registrirani za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužni su osobama ovlaštenim za nadzor iz st. (1) i (2) ovoga članka, na njihov zahtjev, staviti na raspolaganje ili dostaviti svu dokumentaciju i druge informacije koje su neophodne za provedbu nadzora.

Odjeljak G. Savjet za računovodstvo

Članak 54.
(Nadležnosti Savjeta za računovodstvo)

(1) Ministar imenuje Savjet za računovodstvo (u daljnjem tekstu: Savjet).
(2) Nadležnost i obveze Savjeta su da:
a) prati proces primjene računovodstvenih standarda iz članka 2. ovoga Zakona,
b) daje inicijative za odgovarajuća i pravovremena rješenja radi što efikasnije primjene računovodstvenih standarda,
c) daje mišljenja na nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti računovodstva i revizije,
d) prati proces primjene propisa Europske unije koji se odnose na oblast računovodstva i revizije i predlaže prihvatljiva rješenja,
e) sudjeluje u pripremi strategije, te u izradi smjernica i akcijskog plana za poboljšanje kvalitete financijskog izvještavanja i unapređivanje računovodstvene prakse,
f) surađuje s obrazovnim ustanovama, stranim i domaćim profesionalnim udrugama, tijelima i organizacijama,
g) daje mišljenja na statut profesionalnog tijela iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona, a na koji prethodnu suglasnost daje Ministarstvo,
h) razmatra godišnje izvješće o radu i stanju u oblasti računovodstva koji priprema profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1) ovoga Zakona,
i) daje mišljenje i prijedloge na godišnji plan kontinuirane edukacije koju provodi profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1) ovoga Zakona i
j) obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti, u skladu s ovim Zakonom.
(3) Aktivnosti Savjeta se financiraju iz proračuna Federacije za svaku fiskalnu godinu.

Članak 55.
(Odgovornost Savjeta)

(1) Za svoj rad Savjet odgovara ministru.
(2) Savjet je dužan ministru najmanje jednom godišnje dostaviti izvješće o radu.

Članak 56.
(Članovi Savjeta)

(1) Savjet ima devet članova.
(2) Članove Savjeta imenuje ministar iz reda zaposlenih u Ministarstvu, predstavnika

profesionalnih tijela iz članka 136. ovoga Zakona, Porezne uprave, regulatornih tijela financijskog sustava, poslovne zajednice, sveučilišnih profesora i drugih osoba koje svojim teorijskim i praktičnim iskustvom u predmetnoj oblasti mogu doprinijeti efikasnijem radu Savjeta, na razdoblje od pet godina, s tim da iste osobe mogu biti ponovno imenovane na još jedan mandat. (3) Stručne i administrativne poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

POGLAVLJE IV. REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA Odjeljak A. Revizija i društva za reviziju

Članak 57. (Obveznici revizije)

(1) Revizija financijskih izvještaja obavlja se sukladno ovom Zakonu, MSR uz poštovanje načela profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji reguliraju ovu oblast.

(2) Obveznoj reviziji podliježu financijski izvještaji i konsolidirani financijski izvještaji pravnih osoba razvrstanih u velike i srednje pravne osobe.

(3) Ukoliko nisu obuhvaćeni stavkom (2) ovoga članka, obveznoj reviziji podliježu i financijski izvještaji subjekata od javnog interesa, definiranih ovim Zakonom i financijski izvještaji drugih pravnih osoba, ukoliko je to propisano posebnim propisima kojim se uređuje njihovo poslovanje.

(4) Obveznoj reviziji podliježu i organizacije, javne institucije i javne ustanove koje nisu obuhvaćene godišnjim planom revizije Ureda za reviziju institucija FBiH.

(5) Financijskim izvještajima, u smislu ovoga članka, smatraju se i financijski izvještaji za razdoblja kraća od godine dana, ako takva razdoblja prethode statusnim promjenama, likvidaciji ili stečaju.

(6) Revizija financijskih izvještaja pravnih osoba u stečaju provodi se sukladno propisu o stečajnom postupku. Rok za predaju revizorskog izvješća pravnih osoba u stečaju FIA-i je 30 dana od dana usvajanja od strane odbora vjerovnika.

(7) Pravne osobe koje se razvrstavaju, sukladno članku 5. ovoga Zakona u mikro i male, mogu odlučiti da se revizija njihovih financijskih izvještaja obavlja sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 58. (Uvjeti za poslovanje društava za reviziju)

(1) Društva za reviziju osnivaju se sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojima se uređuju pitanja u vezi s osnivanjem, poslovanjem i prestankom poslovanja gospodarskih društava.

(2) Sve oblike revizije u Federaciji obavljaju društva za reviziju koja posjeduju važeću licenciju za obavljanje poslova revizije izdanu od Ministarstva.

(3) Većinsko pravo glasa i većinski udjel u kapitalu u društvu za reviziju moraju imati isključivo ovlašteni revizori ili drugo društvo za reviziju u svojstvu osnivača.

(4) Osnivač, odnosno vlasnik, kao i član organa upravljanja društva za reviziju u vezi sa stavkom (1) ovog članka, ne može biti pravna, odnosno fizička osoba, koja je osuđena pravomoćnom presudom za kazneno djelo u smislu propisa kojim se uređuje odgovornost pravnih, odnosno fizičkih osoba za kaznena djela ili protiv koje se vodi kazneni postupak.

(5) Društva za reviziju moraju imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje:

a) jednog ovlaštenog revizora sa važećom licencijom, ako obavljaju reviziju manje od 20 pravnih osoba čiji su ukupni prihodi, za svaku pravnu osobu, utvrđeni u posljednjem financijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije do 10.000.000,00 KM

b) dva ovlaštena revizora sa važećom licencijom, ako obavljaju reviziju manje od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih osoba čiji su ukupni prihodi, za svaku pravnu osobu, utvrđeni u posljednjem financijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM

i

c) tri ovlaštena revizora sa važećom licencijom, ako obavljaju reviziju više od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih osoba čiji su ukupni prihodi, za svaku pravnu osobu, utvrđeni u posljednjem financijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM.

(6) Društvo za reviziju mora osigurati da je revizija usklađena sa standardima kvalitete.

(7) Društva za reviziju dužna su se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi gospodarskim društvima moglo počiniti neadekvatno izraženo revizorsko mišljenje. Osigurava se građansko-pravna izvanugovorna odgovornost osiguranika, zbog propusta ili greške koje napravi prilikom obavljanja djelatnosti revizije na temelju

zaključenog ugovora o obavljanju revizije, mišljenjem u izvješću revizije za štete koje prouzrokuje trećim osobama. Minimalna suma osiguranja iznosi 50.000,00 KM. (8) Minimalna suma osiguranja iznosi 500.000,00 KM za štete koje bi revizorsko društvo moglo prouzrokovati obavljanjem usluga revizije banaka, leasing društava, investicijskih i mirovinskih fondova i društava za osiguranje. Osigurava se građansko-pravna izvanugovorna odgovornost osiguranika, zbog propusta ili greške koje napravi prilikom obavljanja djelatnosti revizije na temelju zaključenog ugovora o obavljanju revizije, mišljenjem u izvješću revizije za štete koje prouzrokuje trećim osobama. (9) Precizne odredbe osiguranja od odgovornosti za štetu u vezi sa st. (7) i (8) ovoga članka propisuje Komora. (10) Društva za reviziju dužna su Komori dostaviti kopiju police osiguranja zaključene sukladno odredbama ovoga članka, u roku od 30 dana od dana njenog zaključenja.

Članak 59. (Licencije društva za reviziju)

(1) Osnivač društva za reviziju podnosi Ministarstvu zahtjev za izdavanje licencije za rad. (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka osnivač podnosi:

- a) odluku o osnivanju, odnosno drugi osnivački akt;
- b) statut društva;
- c) interni akt kojim je uređena metodologija obavljanja usluga revizije;
- d) podatke o osnivaču/osnivačima društva;
- e) podatke o osobi ili osobama koji kod društva za reviziju zasnivaju radni odnos i dokaz o zapošljavanju licenciranih ovlaštenih revizora s važećom licencijom na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom (fotokopija ugovora o radu, uvjerenje Porezne uprave o prijavi na zdravstveno i mirovinsko-invalidsko osiguranje);
- f) podatke o drugim revizorima angažiranim od strane društva za reviziju;
- g) akt o registraciji društva za obavljanje revizije kod nadležnog suda;
- h) uvjerenje nadležnih poreznih organa o nepostojanju neizmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa;
- i) uvjerenje o članstvu i izmirenju obveza prema Komori.

(3) Ako je osnivač gospodarskog društva za reviziju strana pravna osoba, pravna osoba iz Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i

Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt) uz zahtjev za izdavanje licencije za rad, pored dokumenata iz stavka (2) ovoga članka, podnosi i dokumentaciju kojom se dokazuje da je u matičnoj državi ili entitetu, odnosno Brčko Distriktu, registrirana za pružanje usluga revizije. (4) Po zahtjevu za izdavanje licencije za rad iz st. (1) i (3) ovoga članka rješava Ministarstvo u roku od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva. (5) Rješenje iz stavka (4) ovoga članka konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor. (6) Ministarstvo podzakonskim aktom propisuje uvjete i način izdavanja i oduzimanja licencija društvima za reviziju.

Odjeljak B. Proces revizije

Članak 60. (Osobe koje obavljaju reviziju)

(1) Reviziju finansijskih izvještaja obavljaju osobe koje imaju profesionalno zvanje ovlaštene revizor, koja posjeduju važeću licenciju za obavljanje revizije finansijskih izvještaja i potpisivanje revizorskog izvješća i koje su zaposlene u društvu za reviziju ili angažirane od društva za reviziju. (2) Za potrebe obavljanja revizije iz specifičnih područja mogu se angažirati, uz pisanu suglasnost pravne osobe kod koje se obavlja revizija, vanjski eksperti koji nisu ovlaštene revizori. O angažiranju vanjskih eksperata treba se pismeno obavijestiti Komora. (3) Društvo za reviziju može pojedine poslove u postupku revizije povjeriti i drugim osobama koje su zaposlene u društvu za reviziju, a koje nemaju licencije za rad na poslovima revizije, pod uvjetom da je njihov rad planiran i nadziran od strane licenciranog ovlaštenog revizora.

Članak 61. (Uvjeti za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora)

(1) Ovlaštene revizor je neovisna stručna osoba koja je stekla certifikat Profesionalnog tijela iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona za zvanje ovlaštenog revizora. (2) Ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora polaže se prema programu Komisije. (3) Certifikat za zvanje ovlaštenog revizora pisani je dokument koji izdaje Profesionalno tijelo iz

stavka (1) ovoga članka ovlaštenom revizoru nakon položenog ispita i ispunjenja uvjeta propisanih ovim člankom.

(4) Na temelju izdanog certifikata za zvanje ovlaštenog revizora, Profesionalno tijelo iz stavka (1) ovoga članka upisuje ovlaštenog revizora u registar ovlaštenih revizora.

(5) Ovlašteni revizor može biti državljanin Bosne i Hercegovine ili strani državljanin kojem Profesionalno tijelo iz stavka (1) ovoga članka nostrificira stranu ispravu kojom dokazuje zvanje ovlaštenog revizora.

(6) Nakon stjecanja certifikata za zvanje ovlaštenog revizora, ovlašteni revizor ima pravo i obvezu kontinuiranog profesionalnog usavršavanja.

(7) Ovlašteni revizor je dužan osigurati kontinuirano profesionalno usavršavanje iz stavka (6) ovoga članka, s minimalnim fondom sati utvrđenim Zakonom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine u prethodne tri godine od podnošenja zahtjeva za izdavanje licencije, s tim da je 50% navedenog fonda sati provedeno na usavršavanju u oblasti revizije.

(8) Pravne osobe koje organiziraju usavršavanje putem seminara, simpozija i drugih oblika profesionalnog educiranja, dužne su u svojim pozivima za usavršavanje istaknuti na vidno mjesto da se radi o određenom obliku usavršavanja iz oblasti revizije.

(9) Ovlašteni revizor podliježe načelima profesionalne etike, pokrivajući, kao minimum, njihovu funkciju od javnog interesa, njihov integritet i objektivnost te njihovu profesionalnu kompetentnost.

Članak 62.

(Licencija za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvješća)

(1) Pravo i dozvolu za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvješća na osnovu licencije stječe ovlašteni revizor koji ispunjava sljedeće uvjete:

a) da posjeduje radno iskustvo na poslovima revizije od najmanje tri godine, bez prekida, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje licencije za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvješća;

b) da se profesionalno kontinuirano usavršava u skladu sa člankom 61. stavak (7) ovog Zakona;

c) da nije pravomoćno osuđivan za kazneno djelo u smislu propisa kojim se uređuje odgovornost fizičkih osoba za kaznena djela ili protiv kojeg se

ne vodi kazneni postupak i d) da je član Komore.

(2) Ovlaštenom revizoru licenciju iz stavka (1) ovog članka izdaje i oduzima Ministarstvo.

(3) Po zahtjevu za izdavanje licencije za rad iz stavka (1) ovog članka rješava Ministarstvo u roku od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

(4) Rješenje iz stavka (3) ovog članka konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Licencija za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvješća koja je izdata ovlaštenom revizoru može biti oduzeta ukoliko dođe do ozbiljnog narušavanja dobrog ugleda te osobe ili društva ili ukoliko ne ispunjava uvjete iz stavka (1) ovog članka.

(6) Ministarstvo vodi Registar licenciranih ovlaštenih revizora, kojima je izdata licencija za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvješća.

(7) Postupak izdavanja i oduzimanja licencija za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvješća detaljnije propisuje Ministarstvo.

Članak 63.

(Izbor društva za reviziju)

(1) Skupština, odnosno organ utvrđen općim aktom pravne osobe kod koje se obavlja revizija, vrši izbor društva za reviziju najkasnije do 30. rujna poslovne godine na koju se revizija odnosi. Ako pravna osoba na dan 30.9. nema informaciju da li će na dan 31.12. biti obveznik revizije u tom slučaju nije obvezno ugovoriti reviziju do 30.9. tekuće godine, ali ju je obvezno ugovoriti u roku od 60 dana po utvrđivanju obveze.

(2) Rok iz stavka (1) ovoga članka može biti i duži u slučaju revizije konsolidiranih finansijskih izvješća.

(3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, skupština, odnosno organ utvrđen općim aktom pravne osobe kod koje se obavlja revizija, a koja finansijske izvješće sastavlja sa stanjem na posljednji dan poslovne godine koja je različita od kalendarske, bira društvo za reviziju najkasnije tri mjeseca prije isteka tako određene poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(4) Društva za reviziju dužna su Ministarstvu, najkasnije do 15. siječnja tekuće godine, dostaviti popis ugovora o reviziji zaključenih tijekom prethodne godine.

Članak 64. (Ugovor o reviziji)

- (1) Međusobna prava i obveze društva za reviziju i pravne osobe čiji se financijski izvještaji revidiraju uređuju se ugovorom o reviziji.
- (2) Ugovor o reviziji mora biti zaključen u pisanom obliku.
- (3) Ugovor o reviziji, pored elemenata propisanih zakonom kojim se uređuju obvezni odnosi, mora sadržavati odredbe MSR u vezi s dogovaranjem uvjeta revizorskih angažmana, kao i odredbe iz članka 60. stavka (1) i čl. 65 do 69. ovoga Zakona.
- (4) Društva za reviziju ne mogu ugovorene poslove ustupati drugim društvima za reviziju, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (5) Ugovor o reviziji tijekom obavljanja revizije ne može se raskinuti, izuzev ako za to postoje opravdani razlozi.
- (6) Razlike u mišljenjima koje se odnose na oblast računovodstva i revizije, pravne osobe čiji se financijski izvještaji revidiraju i društva za reviziju ne mogu se smatrati opravdanim razlogom za raskid ugovora u smislu stavka (5) ovoga članka.
- (7) Pravna osoba kod koje se obavlja revizija i društvo za reviziju dužni su obavijestiti Komoru o raskidu ugovora iz stavka (5) ovoga članka i obustavljanju revizije, uz detaljno obrazloženje razloga koji su doveli do raskida.

Članak 65. (Obveze pravne osobe kod koje se obavlja revizija)

- (1) Pravna osoba kod koje se obavlja revizija dužna je društvu za reviziju staviti na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju, isprave i izvješća, omogućiti pristup svim programima i elektroničkim zapisima, uključujući tiskani materijal i kopije na elektroničkim medijima, kao i pružiti informacije o programima i sve informacije potrebne za obavljanje revizije.
- (2) Pravna osoba iz stavka (1) ovoga članka dužna je u radno vrijeme osigurati društvu za reviziju pristup i korištenje poslovnih prostorija za obavljanje revizije, kao i staviti na raspolaganje odgovarajuću opremu i zaposlene.

Članak 66. (Radna dokumentacija)

- (1) Licencirani ovlašteni revizor priprema cjelokupnu radnu dokumentaciju na temelju koje

- izdaje revizorsko izvješće. Radna dokumentacija mora biti sastavljena na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Federaciji.
- (2) Revizorska društva čuvaju pet godina dokumentaciju na temelju koje je obavljena revizija, računajući od poslovne godine na koju se revizija odnosi.
- (3) Dokumentacija, odnosno kopije dokumenata prikupljenih tijekom revizije, vlasništvo su društva za reviziju, povjerljivog su karaktera i mogu se koristiti samo za potrebe revizije.
- (4) Iznimno od stavka (3) ovoga članka, dokumentacija i svi relevantni dokumenti vezani za reviziju mogu se koristiti za potrebe provjere kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora, kao i za potrebe obavljanja javnog nadzora.
- (5) Ako je licencirani ovlašteni revizor, odnosno društvo za reviziju koje obavlja reviziju zamijenjeno drugim licenciranim ovlaštenim revizorom, odnosno društvom za reviziju, prethodni licencirani ovlašteni revizor, odnosno društvo za reviziju dužno je novom licenciranom ovlaštenom revizoru, odnosno društvu za reviziju omogućiti pristup relevantnoj dokumentaciji koja se odnosi na pravnu osobu kod koje se obavlja revizija.
- (6) Ako društvo za reviziju prestane s radom, radnu dokumentaciju su dužni čuvati vlasnici, odnosno članovi društva za reviziju.

Članak 67. (Zaštita povjerljivih podataka)

- (1) Ovlašteni revizor, društvo za reviziju i druge osobe koje su radile i kojima su na bilo koji način bili dostupni povjerljivi podaci tijekom revizije, dužni su, kao povjerljive, čuvati sve podatke, činjenice i okolnosti koje su saznali tijekom obavljanja revizije.
- (2) Poslovne tajne i informacije dužne su čuvati i druge osobe koje rade ili su radile u društvu za reviziju i kojima su na bilo koji način dostupni povjerljivi podaci iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Osobe iz stavka (2) ovoga članka ne smiju koristiti podatke iz stavka (1) ovoga članka, niti smiju omogućiti njihovo korištenje trećim osobama.
- (4) Društvo za reviziju dužno je omogućiti uvid u podatke u slučaju primjene propisa koji reguliraju sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, u istražnim ili kaznenim postupcima, kao i kada njihovo dostavljanje pisanim putem zatraži sud u kaznenom ili istražnom postupku.

Članak 68.
(Revizorsko izvješće)

(1) Revizorsko izvješće sastavlja se u skladu sa MSR.

(2) Revizorsko izvješće mora biti u pisanom obliku te sadrži minimum sljedeće:

a) uvod u kojem se navode financijski izvještaji koji su predmet revizije, zajedno s računovodstvenim politikama koje su korištene za njihovo sastavljanje;

b) opis svrhe i opsega revizije, uz navođenje revizorskih standarda sukladno kojima je izvršena revizija;

c) u njemu mora biti naveden subjekt čiji su financijski izvještaji ili konsolidirani financijski izvještaji predmet revizije, razdoblje koji financijski izvještaji ili konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju kao i okvir financijskog izvještavanja koji je primijenjen prilikom njihove pripreme;

d) opis odgovornosti uprave za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja;

e) opis odgovornosti revizora za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima na temelju obavljene revizije, djelokruga revizije s ocjenom revizora da li su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i adekvatni kao osnova za izražavanje mišljenja revizora, kao i da je revizija obavljena u skladu sa MSR;

f) mišljenje o tome da li financijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima financijsko stanje i rezultate poslovanja pravne osobe, promjene na kapitalu i tokove gotovine u obračunskom razdoblju na koje se odnose revidirani financijski izvještaji, kao i da li su izvještaji sastavljeni sukladno MRS-a odnosno MSFI-a. Mišljenje revizora može biti pozitivno, mišljenje s rezervom, negativno ili u formi u kojoj se licencirani ovlaštenu revizor suzdržava od davanja mišljenja ako nije u mogućnosti da ga izrazi;

g) posebna upozorenja i probleme na koje licencirani ovlaštenu revizor želi ukazati, ali bez izražavanja mišljenja s rezervom;

h) mišljenje o usklađenosti izvješća o poslovanju s financijskim izvještajima za istu poslovnu godinu;

i) pitanja na koja je licencirani ovlaštenu revizor upozorio bez davanja kvalificiranog revizorskog mišljenja i

j) datum revizorskog izvješća, potpis i adresu licenciranog ovlaštenog revizora.

(3) Revizorsko izvješće sastavlja i potpisuje

licencirani ovlaštenu revizor u svoje ime i ovlaštenu predstavnik društva u ime društva za reviziju.

(4) Revizorsko izvješće sastavlja se i objavljuje na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.

(5) Uz revizorsko izvješće prilažu se financijski izvještaji koji su bili predmet revizije.

(6) Licencirani ovlaštenu revizor koji je sastavljao revizorsko izvješće, na poziv ili na osobni zahtjev, može o svom trošku prisustvovati sjednici organa upravljanja pravne osobe kada se razmatra izvješće o obavljenoj reviziji te pravne osobe.

(7) Regulatorno tijelo može od društva za reviziju zatražiti dodatne informacije u vezi s obavljenom revizijom pravne osobe čije je poslovanje uređeno posebnim propisima.

Članak 69.
(Revizija konsolidiranih financijskih izvještaja)

(1) Kod revizije konsolidiranih financijskih izvještaja društvo za reviziju kao glavni revizor grupe odgovorno je za revizorsko izvješće o konsolidiranim financijskim izvještajima grupe.

(2) Licencirani ovlaštenu revizor u društvu iz stavka (1) ovoga članka obavlja pregled i čuva radnu dokumentaciju o revizorskom radu drugog društva za reviziju koje je obavilo reviziju financijskih izvještaja pravnih osoba u okviru ekonomske cjeline.

(3) U slučajevima gdje drugi revizori obavljaju reviziju povezanih pravnih osoba u sastavu grupe, glavni revizor grupe iz stavka (1) ovoga članka ima pravo obaviti kontrolu njihovog revizorskog rada, pregledati radnu dokumentaciju i pribaviti i priložiti kopije dokumentacije u vezi s obavljenom kontrolom.

(4) Dokumentacija iz stavka (2) ovoga članka koristi se za potrebe provjere kvalitete rada društava za reviziju, odnosno licenciranih ovlaštenih revizora.

Članak 70.
(Nerevizorske usluge)

Društvo za reviziju, u okviru svoje registrirane djelatnosti može obavljati, pored revizije financijskih izvještaja i usluge iz oblasti financija i računovodstva, usluge financijskih analiza i kontrola, usluge poreznog savjetovanja, usluge procjene vrijednosti kapitala, imovine i obveza, usluge sudskog vještačenja, usluge izrade i ekonomske ocjene investicijskih projekata i druge srodne usluge, osim ako posebnim propisom nije

drugačije uređeno i ako bi to bilo u suprotnosti s Kodeksom profesionalne etike.

Članak 71.

(Zabrana pružanja nerevizorskih usluga)

(1) Društvo za reviziju ili svi članovi mreže kojoj društvo za reviziju pripada ne smiju pružati, izravno ili neizravno, subjektu od javnog interesa koji je predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima koja su pod njegovom kontrolom bilo koje sljedeće nerevizorske usluge:

- (a) porezne usluge povezane s:
- 1) pripremom poreznih obrazaca;
 - 2) porezom na plaće;
 - 3) carinom;
 - 4) pronalaženjem javnih subvencija i poreznih olakšica osim ako je u pogledu takvih usluga zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili društva za reviziju;
 - 5) pomoći u vezi s poreznim inspekcijama poreznih tijela osim ako je u pogledu takvih inspekcija zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili društva za reviziju;
 - 6) izračunom izravnog ili neizravnog poreza te odgođenog poreza;
 - 7) poreznim savjetovanjem;
- (b) usluge koje uključuju bilo kakvu ulogu u upravljanju ili donošenju odluka u subjektu koji je predmet revizije;
- (c) knjigovodstvene usluge te sastavljanje računovodstvenih evidencija i financijskih izvještaja;
- (d) usluge obračuna plaća;
- (e) osmišljavanje i provedba postupaka unutarnje kontrole ili upravljanja rizikom povezanih s pripremom i/ili nadzorom financijskih informacija ili osmišljavanje i provedba tehnoloških sustava za financijske informacije;
- (f) usluge procjene vrijednosti, uključujući procjene vrijednosti povezane s aktuarskim uslugama ili pomoćnim uslugama u sudskim sporovima;
- (g) pravne usluge povezane s:
- 1) općim savjetovanjem;
 - 2) pregovaranjem u ime subjekta koji je predmet revizije;
 - 3) pravnim zastupanjem u rješavanju sudskih sporova;
- (h) usluge u vezi s funkcijom unutarnje revizije subjekta koji je predmet revizije;
- (i) usluge povezane s financiranjem, strukturom i dodjelom kapitala te investicijskom strategijom subjekta koji je predmet revizije, osim pružanja usluga u vezi s financijskim izvještajima, poput

izdavanja pisama podrške u vezi s prospektima koje je izdao subjekt koji je predmet revizije;

(j) promoviranje dionica, trgovanje dionicama ili preuzimanje izdavanja dionica subjekta koji je predmet revizije;

(k) usluge ljudskih resursa povezane s:

- 1) upravom koja je na takvoj poziciji da može značajno utjecati na sastavljanje računovodstvenih evidencija ili financijskih izvještaja koji su predmet zakonske revizije, pri čemu te usluge obuhvaćaju traženje ili izbor kandidata za to mjesto ili provjere referenci kandidata za ta mjesta;
- 2) strukturiranjem modela organizacije;
- 3) kontrolom troškova.

(2) Zabrana obavljanja nerevizorskih usluga iz stavka (1) ovoga članka odnosi se na:

- a) razdoblje između protoka razdoblja koji je predmet revizije i izdavanja revizorskog izvješća i
- b) financijsku godinu koja prethodi razdoblju iz točke a) ovoga stavka.

(3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, društvo za reviziju može obavljati nerevizorske usluge iz stavka (1) točke a) podtočke 1) i podtočaka 4) do 6) ovoga članka ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) te usluge nemaju izravan ili imaju beznačajan utjecaj, odvojeno ili ukupno, na financijske izvještaje koji su predmet revizije;
- b) procjena utjecaja na financijske izvještaje koji su predmet revizije je sveobuhvatno dokumentirana i objašnjena u izvješću odboru za reviziju;
- c) ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo poštuju načela neovisnosti definirana ovim Zakonom.

(4) Za obavljanje usluge procjene vrijednosti kapitala, imovine i obveza, društvo za reviziju mora imati zaposlenog ili na drugi način angažiranog licenciranog ovlaštenog procjenitelja, a za usluge sudskog vještačenja sudskog vještaka odgovarajuće struke.

Članak 72.

(Naknade za obavljenu reviziju)

(1) Za obavljenu reviziju plaća se naknada koja ne može ovisiti o pružanju dodatnih usluga pravnoj osobi kod koje se obavlja revizija niti može biti povezana s istim.

(2) Iznos naknade utvrđuje se ugovorom o reviziji.

(3) Ako društvo za reviziju subjektu čiji su financijski izvještaji predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom, tijekom razdoblja od tri ili više uzastopnih financijskih godina, pruža nerevizorske usluge iz čl. 70. i 71. stavka (3)

ovoga Zakona, ukupni iznos naknada za takve usluge ne smije prelaziti 70% prosječnog iznosa naknada plaćenih u posljednje tri uzastopne financijske godine za usluge revizije subjekta čiji su financijski izvještaji predmet revizije, i, ako je to primjenjivo, njegova matičnog društva, društava pod njegovom kontrolom te konsolidiranih financijskih izvještaja te grupe pravnih osoba.

Odjeljak C. Sukob interesa

Članak 73. (Sukob interesa - revizori)

Licencirani ovlašteni revizor ne može obavljati reviziju kod pravne osobe:

- a) u kojem je izravni ili neizravni vlasnik udjela ili dionica;
- b) u kojem je direktor, odnosno član organa upravljanja ili nadzora, prokurist, opunomoćenik ili zaposlenik;
- c) u kojem je član nadzornog odbora, član uprave, upravnog odbora ili prokurist njegov bračni drug, njegov srodnik po krvi u pravoj liniji do drugog stupnja;
- d) ukoliko nastupe druge okolnosti koje mogu utjecati na neovisnost i nepristranost licenciranog ovlaštenog revizora.

Članak 74. (Sukob interesa – društva za reviziju)

Društvo za reviziju ne može obavljati reviziju kod pravne osobe:

- a) u kojem ima udjele ili dionice;
- b) koje je vlasnik udjela ili dionica društva za reviziju;
- c) ako je društvo za reviziju, odnosno bilo koja organizacijska jedinica u mreži kojoj pripada, odnosno povezana osoba s društvom za reviziju pružala pravnoj osobi u godini za koju se obavlja revizija, sljedeće usluge:
 - 1) pripremu i vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja;
 - 2) procjenu vrijednosti kapitala, imovine i/ili obveza koja će biti reflektirana u financijskim izvještajima, odnosno u kojima postoji očigledan sukob interesa;
 - 3) zastupanje u sudskim postupcima u vezi s poreznim predmetima;
 - 4) obračun poreza i podnošenje poreznih prijava za fizičke osobe rukovodioce u sektoru financija u gospodarskom društvu;

- 5) savjete u vezi s računovodstvenim knjiženjem poreznih obveza;
- 6) dizajniranje sustava unutarnje revizije i unutarnje kontrole kao i njihova provedba;
- 7) dizajniranje i primjenu informacijskih sustava u računovodstvenoj oblasti;
- 8) aktuarske usluge;
- 9) druge usluge koje bi, u konkretnim okolnostima, mogle ugroziti neovisnost licenciranog ovlaštenog revizora ili društva za reviziju i/ili utjecati na mjerenje pozicija u financijskim izvještajima;
- d) ako je povezano s pravnom osobom na drugi način, tako da takva povezanost može utjecati na neovisnost i nepristranost obavljanja revizije.

Članak 75. (Obavještavanje od strane revizora)

Licencirani ovlašteni revizor je dužan, bez odlaganja, obavijestiti društvo za reviziju kod kojeg je zaposlen o nastupanju okolnosti iz članka 73. ovoga Zakona.

Članak 76. (Obavještavanje od strane društva za reviziju)

Dioničar, odnosno član društva za reviziju, dužan je, bez odlaganja, obavijestiti društvo za reviziju o nastupanju okolnosti iz članka 74. ovoga Zakona.

Članak 77. (Zabrana utjecaja drugih osoba)

- (1) Vlasnici, odnosno dioničari društva za reviziju, kao i direktor, odnosno članovi organa upravljanja i nadzora tog društva ili povezane osobe ne smiju utjecati na obavljanje revizije i izražavanje revizorskog mišljenja i time ugroziti neovisnost i objektivnost licenciranog ovlaštenog revizora koji obavlja reviziju.
- (2) Društva za reviziju dužna su u radnoj dokumentaciji koja potkrepljuje revizorsko izvješće navesti sve informacije koje bi mogle utjecati na neovisnost obavljanja usluga revizije, mjere ispravljanja koje se primjenjuju u slučaju otkrivanja nepoštipanja neovisnosti kao i poduzete mjere osiguranja za otklanjanje ili ublažavanje utjecaja i prijetnji na neovisnost obavljanja usluga revizije na prihvatljivu razinu.

Članak 78.
(Smanjenje broja revizora)

(1) Društvo za reviziju u kojem se broj licenciranih ovlaštenih revizora smanji ispod broja propisanog ovim Zakonom, dužno je o toj promjeni obavijestiti Komoru i Ministarstvo u roku od osam dana od dana nastale promjene.

(2) Društvo za reviziju u kojem se tijekom obavljanja revizije broj licenciranih ovlaštenih revizora smanji ispod broja propisanog člankom 58. st. (4) i (5) ovoga Zakona, dužno je prekinuti poslove revizije i o tome obavijestiti pravnu osobu kod koje se obavlja revizija, Komoru i Ministarstvo u roku od osam dana od dana nastanka promjene, a pravnu osobu započetu reviziju povjerava drugom društvu za reviziju.

(3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovoga članka, društvo za reviziju ne može zaključivati nove ugovore o obavljanju revizije dok ponovno ne ispuni uvjete iz članka 58. st. (4) i (5) ovoga Zakona i o tome obavijesti Komoru i Ministarstvo.

Članak 79.
(Ograničenje obavljanja revizija)

(1) Subjekt od javnog interesa dužan je imenovati društvo za reviziju za početni angažman od najmanje godinu dana koji se može produžiti s tim da društvo za reviziju koje je odabrano ne može obavljati reviziju financijskih izvještaja kod istog subjekta od javnog interesa uzastopno duže od sedam godina.

(2) Iznimno, reviziju kod istog subjekta od javnog interesa odabrano društvo za reviziju može obavljati još tri godine nakon isteka roka iz stavka (1) ovoga članka, ukoliko osigura da reviziju izvrši drugi revizor.

(3) Nakon isteka najdužeg razdoblja angažmana iz st. (1) i (2) ovoga članka odabrano društvo za reviziju ne smije sljedeće četiri godine obavljati reviziju financijskih izvještaja kod istog subjekta od javnog interesa.

(4) Društvo za reviziju koje je odabrano, ne može obavljati reviziju financijskih izvještaja pravnih osoba koje nisu subjekti od javnog interesa uzastopno duže od sedam godina kod iste pravne osobe.

(5) Iznimno, reviziju kod iste pravne osobe društvo za reviziju može obavljati još tri godine nakon isteka roka iz stavka (4) ovoga članka, ukoliko osigura da reviziju izvrši drugi revizor.

(6) Društvo za reviziju iz stavka (4) ovoga članka može ponovno obavljati reviziju kod iste pravne osobe nakon proteka razdoblja od najmanje

godinu dana nakon roka iz st. (4) i (5) ovoga članka.

(7) Zabranjeno je ovlaštenom licenciranom revizoru obavljati reviziju financijskih izvještaja kod istog subjekta od javnog interesa ili kod pravne osobe koja nije subjekt od javnog interesa uzastopno duže od sedam godina bez obzira na promjenu svog angažmana i prelaska u drugo društvo za reviziju koje je odabrano za pružanje usluga revizije istoj pravnoj osobi u narednom razdoblju uz obvezu shodnog poštivanja rokova iz st. (3) i (6) ovog članka.

Članak 80.
(Zabrana imenovanja revizora)

Licenciranom ovlaštenom revizoru koji obavlja reviziju financijskih izvještaja subjekta od javnog interesa nije dopušteno preuzeti položaj člana ili savjetnika poslovnog tijela, člana nadzornog odbora ili odbora za reviziju niti rukovoditelja računovodstvenog i/ili financijskog područja u revidiranom subjektu od javnog interesa prije isteka najmanje dvije godine nakon što je prestao sudjelovati u revizorskom angažmanu kao licencirani ovlašteni revizor.

Članak 81.
(Dodatno izvješće Odboru za reviziju)

(1) Društvo za reviziju dužno je dostaviti dodatno izvješće Odboru za reviziju subjekta koji je predmet revizije iz članka 84. ovoga Zakona ne kasnije od datuma podnošenja revizorskog izvješća iz članka 44. ovoga Zakona koji mora sadržavati najmanje informacije o:

- a) ispunjenosti uvjeta iz čl. 71. i 72. ovoga Zakona;
- b) poštivanju uvjeta o trajanju angažmana društva za reviziju iz članka 79. ovoga Zakona,
- c) svim značajnim pitanjima koja uključuju stvarno nepoštivanje zakona i propisa ili sumnju u njihovo nepoštivanje, a koja su utvrđena tijekom revizije ako ih smatra relevantnim za ispunjavanje zadataka Odbora za reviziju,
- d) svim bitnim nedostacima u sustavu unutarnje kontrole subjekta koji je predmet revizije, ili, u slučaju konsolidiranih financijskih izvještaja, u sustavu unutarnje kontrole matičnog društva, kao i u sustavu računovodstva uz navođenje da li je uprava tog subjekta riješila uočene nedostatke,

e) podjeli aktivnosti između ovlaštenih revizora, opisu korištene metodologije i drugim pitanjima vezanim za obavljanje revizije.
(2) Svake godine društvo za reviziju, koje obavlja reviziju kod subjekta od javnog interesa dužno je Odboru za reviziju, u pisanom obliku, potvrditi svoju neovisnost prema subjektu čiju reviziju financijskih izvještaja obavlja i obavijestiti Odbor za reviziju o mogućim prijetnjama njegovoj neovisnosti i zaštitnim mehanizmima protiv tih prijetnji.

Članak 82. (Izvjeshće o transparentnosti)

(1) Društvo za reviziju koje obavlja reviziju subjekta od javnog interesa u smislu ovoga Zakona dužno je, u roku od četiri mjeseca od isteka kalendarske godine, objaviti na svojoj internetskoj stranici ili internetskoj stranici Komore godišnje izvješće o transparentnosti koje sadrži:

- a) opis pravne forme i strukture vlasništva društva za reviziju;
- b) opis mreže, kao i njeno pravno i strukturno uređenje, ukoliko društvo za reviziju pripada mreži;
- c) opis upravljačke strukture društva za reviziju;
- d) opis sustavu unutarnje kontrole kvalitete društva za reviziju;
- e) naznaku kada je izvršena posljednja provjera kvalitete rada društva za reviziju;
- f) popis subjekata od javnog interesa kod kojih je to društvo za reviziju tijekom prethodne poslovne godine izvršilo reviziju;
- g) izjavu koja se odnosi na procedure i neovisnost rada društva za reviziju, kojom se potvrđuje da je obavljen interni pregled poštovanja zahtjeva neovisnosti;
- h) izjavu o politici društva za reviziju u vezi s kontinuiranim profesionalnim usavršavanjem licenciranih ovlaštenih revizora;
- i) financijske informacije i podatke o ukupnom prihodu, odnosno prihodu od obavljanja revizije i prihodu od usluga poreznog savjetovanja i drugih usluga koje nisu povezane s revizijom;
- j) informacije o parametrima za utvrđivanje zarada ovlaštenih revizora koji potpisuju izvješća o obavljenim revizijama subjekata od javnog interesa.

(2) Osoba ovlaštena za zastupanje društva za reviziju potpisuje izvješće o transparentnosti.

Odjeljak D. Izvjeshće društva za reviziju koji se dostavlja Komori

Članak 83. (Sadržaj izvješća)

(1) Društva za reviziju dužna su Komori, najmanje jednom godišnje do kraja marta tekuće godine, dostaviti izvješće s podacima o:
a) imateljima dionica i udjela u društvu za reviziju, kao i o stjecanju i promjeni vlasnika dionica, odnosno udjela;
b) ulaganjima na temelju kojih su društva za reviziju, izravno ili neizravno, stekli udjel u drugoj pravnoj osobi;
c) promjenama statuta ili osnivačkog akta;
d) načinu izračunavanja osiguranja iz članka 58. st. (7), (8) i (9) ovoga Zakona i polici osiguranja;
e) zaposlenima;
f) popisu svih ugovora o reviziji financijskih izvještaja, po vrstama revizije, koje su društva za reviziju zaključili s obveznicima revizije u izvještajnom razdoblju, kao i popisu svih ugovora o reviziji financijskih izvještaja koji su raskinuti uz odgovarajuće obrazloženje, neovisno o tome koja strana raskinula ugovor;
g) broju izvješća o reviziji koja je potpisao svaki licencirani ovlašten revizor;
h) drugim informacijama koje su potrebne za planiranje i provedbu kontrole kvalitete i drugih aktivnosti Komore.
(2) U godišnje izvješće iz stavka (1) ovoga članka uključuju se svi podaci u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine.
(3) Društva za reviziju, u roku iz stavka (1) ovoga članka, dužna su dostaviti Komori popis subjekata od javnog interesa koji su bili predmet revizije prema prihodu koji su stekli od njih i koji moraju biti podijeljeni na prihode iz osnove izvršene revizije i prihode od pružanja nerevizorskih usluga.
(4) Komora ima pravo zahtijevati dodatne informacije o aktivnostima društava za reviziju.

Odjeljak E. Odbor za reviziju

Članak 84. (Obveze subjekata od javnog interesa)

(1) Subjekti od javnog interesa obvezni su osnovati odbor za reviziju.

(2) Najmanje jedan član odbora za reviziju mora biti iz redova ovlaštenih revizora.

Članak 85.
(Poslovi odbora za reviziju)

Odbor za reviziju:
a) prati postupak financijskog izvještavanja;
b) prati učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, te sustav upravljanja rizicima;
c) raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje;
d) odgovoran je osigurati neovisnost i kvalitetu obavljanja revizije financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja;
e) nadgleda provedbu revizije financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja i
f) prati neovisnost revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama.

Odjeljak F. Unutarnja revizija

Članak 86.
(Unutarnja revizija)

(1) Subjekti od javnog interesa obvezni su uspostaviti i osigurati funkcioniranje odjela unutarnje revizije sukladno ovom Zakonu i drugim zakonskim propisima.
(2) S ciljem ispunjenja obveza iz stavka (1) ovoga članka, subjekti od javnog interesa obvezni su imati u radnom odnosu najmanje jednog ovlaštenog unutarnjeg revizora, s važećom licencijom.
(3) Unutarnji revizori obvezni su u svom radu pridržavati se zakonskih propisa, pravila struke i kodeksa etike unutarnjih revizora, te internim nadzorom provjeravati jesu li poslovne transakcije izvršene sukladno zakonskim propisima, da li postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija te pružaju li financijski izvještaji kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima financijskih operacija i o financijskim pozicijama.

Odjeljak G. Registar društava za reviziju i Registar licenciranih ovlaštenih revizora

Članak 87.
(Registar društava za reviziju)

(1) Ministarstvo vodi Registar društava za reviziju kojim su izdane dozvole za rad te osigurava identifikaciju svakog društva za reviziju pomoću zasebnog broja. Podaci o registraciji čuvaju se u registru u elektroničkom obliku i dostupni su javnosti elektroničkom putem.
(2) Registar društava za reviziju obvezno sadrži poslovno ime i adresu društva za reviziju, oblik organiziranja, imena osnivača i njihov udjel u kapitalu društva za reviziju, imena osoba ovlaštenih za zastupanje društva i imena stalno zaposlenih ili na drugi način angažiranih licenciranih ovlaštenih revizora s važećim licencijama.
(3) Podaci koji se upisuju u Registar društava za reviziju su javni.
(4) U Registar društava za reviziju, u roku od 30 dana, obvezno se prijavljuju sve promjene u podacima iz članka 59. st. (2) i (3) ovoga Zakona.
(5) Registar se nakon obavijesti ažurira bez nepotrebnog odlaganja.

Članak 88.
(Registar licenciranih ovlaštenih revizora)

(1) Ministarstvo ovlaštenim revizorima izdaje i oduzima licencije za obavljanje poslova revizije financijskih izvještaja.
(2) Ministarstvo vodi Registar ovlaštenih revizora kojim je, sukladno zakonu, izdana licencija ovlaštenog revizora.
(3) Registar ovlaštenih revizora obvezno sadrži: ime i prezime ovlaštenog revizora, adresu prebivališta, naziv tijela koje je ovlaštenom revizoru izdalo certifikat, broj i datum izdavanja licencije, rok važenja licencije i druge podatke od značaja za pravilnu identifikaciju ovlaštenog revizora.
(4) Podaci koji se upisuju u Registar licenciranih ovlaštenih revizora su javni.

**POGLAVLJE V. NADZOR KVALITETE RADA
DRUŠTAVA ZA REVIZIJU I OVLAŠTENIH
REVIZORA Odjeljak A. Revizorska komora**

**Članak 89.
(Organizacija Komore)**

(1) Komora je neovisna profesionalna organizacija licenciranih ovlaštenih revizora i društava za reviziju koja posluju na teritoriju Federacije. Komora ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima i pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenim ovim Zakonom. Komora ima nadležnost i obavlja zadatke na području usluga revizije i drugih stručnih područja u vezi s revizijom, a naročito:

- a) vodi Registar članova Komore;
- b) utvrđuje visinu članarine za članove Komore;
- c) utvrđuje iznos naknade za upis u registar Komore, za uvjerenja i potvrde o evidencijama koje Komora vodi, kao i ostale naknade propisane općim aktima Komore;
- d) donosi godišnji plan provjere kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;
- e) donosi metodologiju za provjeru kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;
- f) propisuje minimum radne dokumentacije koja čini sadržaj metodologije;
- g) obavlja kontrolu kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;
- h) vrši uvid u izvješća, ugovore i naknade obavljenih revizija, ocjenjuje sustav unutarnje kontrole kvalitete društva za reviziju, provjerava vlasničke i upravljačke strukture, nadzire zapošljavanje ovlaštenih revizora i provjerava druga područja sukladno odredbama ovoga Zakona;
- i) organizira profesionalno usavršavanje licenciranih ovlaštenih revizora.

(2) Članstvo u Komori obvezno je za društva za reviziju i licencirane ovlaštene revizore.

**Članak 90.
(Ostali poslovi Komore)**

(1) Pored poslova iz članka 89. ovoga Zakona, Komora obavlja i sljedeće poslove:

- a) prati primjenu MSR i daje stručna mišljenja svojim članovima i po zahtjevu trećim osobama u vezi s praktičnom primjenom MSR;
- b) brine se o ugledu članova Komore;
- c) pruža stručnu pomoć članovima Komore;

- d) donosi financijski plan Komore;
- e) dostavlja Odboru za javni nadzor godišnji financijski izvještaj i godišnje izvješće o radu;
- f) utvrđuje i donosi Tarifu revizorskih usluga, uz suglasnost Ministarstva;
- g) surađuje i pruža stručnu pomoć Ministarstvu i Odboru za javni nadzor u obavljanju poslova u skladu s ovim zakonom;
- h) obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom i statutom.

(2) Na financijski plan Komore suglasnost daje Odbor za javni nadzor.

**Članak 91.
(Zaštita podataka)**

(1) Komora je dužna čuvati kao povjerljive sve podatke, činjenice i okolnosti koje je pribavila u obavljanju poslova sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Odredba stavka (1) ovoga članka primjenjuje se i na članove organa Komore, zaposlene i bivše zaposlene u Komori, odnosno na druge osobe kojima su prilikom rada u Komori bili dostupni povjerljivi podaci.

(3) Poslovne tajne čuvaju se u skladu s ovim Zakonom, osim ako posebnim propisima nije drukčije uređeno.

**Članak 92.
(Financiranje Komore)**

(1) Komora stječe sredstva za rad od:

- a) članarine koju plaćaju članovi Komore;
- b) naknade za upis u registar Komore;
- c) drugih izvora, u skladu sa zakonom i aktima Komore.

(2) Sredstva Komore vode se na računu Komore.

**Članak 93.
(Statut Komore)**

(1) Statutom Komore bliže se uređuju: poslovi koje Komora obavlja u okviru zakonskih ovlasti; način obavljanja poslova Komore; unutarnje ustrojstvo i rad Komore; sastav, način i postupak izbora i nadležnost organa Komore; prava i dužnosti društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora kao članova Komore, kao i druga pitanja od značaja za rad i organizaciju Komore, sukladno ovom Zakonu.

Članak 94.
(Akti Komore)

- (1) Komora donosi svoje akte kojima se pobliže uređuje rad Komore.
- (2) Komora je obvezna objaviti Statut i Odluku o iznosu članarine u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (3) Opći akti i drugi dokumenti koje Komora donosi, u skladu sa Statutom, objavljuju se na internetskoj stranici Komore.

Članak 95.
(Tijela Komore)

- (1) Tijela Komore su: Skupština, Upravno vijeće, predsjednik Komore i druga tijela Komore.
- (2) Nadležnosti, zadaci i način rada tijela Komore određuju se ovim Zakonom i Statutom.
- (3) Skupština ima predsjednika i potpredsjednika koji se biraju iz redova članova Skupštine na razdoblje od četiri godine, a iste osobe mogu biti ponovno birane najviše još jedanput.
- (4) Skupština:
 - a) donosi Statut uz prethodnu suglasnost Ministarstva i druge opće akte Komore;
 - b) donosi Odluku o iznosu članarine uz prethodnu suglasnost Ministarstva;
 - c) utvrđuje pravila nadzornog i kontrolnog postupka;
 - d) bira članove Upravnog vijeća, predsjednika Komore i članove drugih tijela određenih Statutom;
 - e) utvrđuje program i plan rada, financijski plan Komore i usvaja financijske izvještaje, te utvrđuje godišnje izvješće o radu i dostavlja ga Odboru za javni nadzor iz članka 97. ovoga Zakona na razmatranje u roku od 15 dana od dana usvajanja na Skupštini.
- (5) Skupština može odlučivati i o drugim pitanjima određenim Statutom.
- (6) Licencirani ovlašteni revizori imaju po jedan glas pri odlučivanju na Skupštini Komore.
- (7) Komorom upravlja Upravno vijeće koje Skupština imenuje na razdoblje od četiri godine. Upravno vijeće:
 - a) predlaže programe rada i razvoja Komore te prati njihovo provođenje;
 - b) predlaže iznos članarine;
 - c) utvrđuje minimalni oblik i sadržaj radne dokumentacije obavljanja revizije;
 - d) utvrđuje minimalnu metodologiju obavljanja provjere kvalitete rada;
 - e) obavlja druge stručne zadatke i usluge povezane s razvojem revizorske struke u skladu

- sa Statutom Komore;
- f) daje članovima Komore stručna mišljenja i obrazloženja ako oni to zatraže;
- g) donosi pravilnike i akte u skladu sa Statutom Komore;
- h) obavlja i druge zadatke određene Statutom Komore.

Članak 96.
(Javnost rada Komore)

- (1) Komora je dužna obavještavati javnost o svim pitanjima iz nadležnosti Komore.
- (2) Komora je dužna obavještavati Ministarstvo i Odbor za javni nadzor o disciplinskim postupcima koji se vode protiv članova Komore pred nadležnim organima Komore.
- (3) Ako se u disciplinskim postupcima ustanovi da postoji sumnja da je izvršeno kazneno djelo, Komora je dužna obavijestiti i nadležne pravosudne organe.
- (4) Komora je dužna da na zahtjev organa iz st. (2) i (3) ovoga članka dostavi potrebne podatke o činjenicama o kojima ima saznanje.

Odjeljak B. Odbor za javni nadzor

Članak 97.
(Status)

Javni nadzor nad Komorom, društvima za reviziju i licenciranim ovlaštenim revizorima provodi Odbor za javni nadzor.

Članak 98.
(Odbor za javni nadzor)

- (1) Odbor za javni nadzor ima predsjedatelj i četiri člana.
- (2) Članove Odbora za javni nadzor imenuje i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) na prijedlog ministra.
- (3) Mandat članova Odbora za javni nadzor je četiri godine, a iste osobe mogu biti ponovno imenovane najviše još jedanput, s tim da se osigura da dva člana budu u kontinuitetu u sljedećem mandatu.
- (4) Za člana Odbora za javni nadzor može biti predložena osoba koja:
 - a) ima stečeno visoko obrazovanje iz znanstvene oblasti ekonomske struke;
 - b) nije zaposlena u Komori i nije član organa

Komore;

c) ima najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodećem položaju u oblastima računovodstva, revizije i financija, ili ima radno iskustvo od najmanje pet godina u oblastima računovodstva i financija, a dolazi iz jednog od regulatornih tijela Federacije, ili je sveučilišni profesor u oblasti računovodstva i revizije.

(5) Članovi Odbora za javni nadzor ne smiju biti profesionalno angažirani u provođenju revizije.

(6) Najmanje jedan član Odbora za javni nadzor iz stavka (2) ovoga članka mora biti ovlašten revizor s najmanje pet godina radnog iskustva na revizijama.

(7) Odbor donosi odluke konsenzusom.

(8) Sredstva za financiranje aktivnosti Odbora za javni nadzor osiguravaju se u proračunu Federacije za svaku fiskalnu godinu.

(9) Stručne i administrativne poslove za potrebe Odbora za javni nadzor obavlja Ministarstvo.

Članak 99. (Djelokrug rada)

(1) Odbor za javni nadzor nadzire:

a) zakonitost rada i postupanja Komore;

b) djelotvornost, ekonomičnost i svrsishodnost rada Komore;

c) unutarnje uređenje i organizaciju Komore te osposobljenost članova za obavljanje poslova iz nadležnosti Komore;

d) odnos članova Komore prema društvima za reviziju i ovlaštenim revizorima i drugim strankama.

(2) Odbor za javni nadzor nadzire i:

a) registraciju društava za reviziju;

b) usvajanje standarda profesionalne etike, unutarnje kontrole kvalitete rada društava za reviziju i revizije;

c) provođenje kontinuirane edukacije, osiguranja kvalitete, te sustava discipline.

(3) Odbor za javni nadzor, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim Zakonom, obavlja nadzor i nad:

a) izdavanjem i oduzimanjem licencija ovlaštenim revizorima;

b) izdavanjem i oduzimanjem licencija za rad društvima za reviziju;

c) primjenom MSR;

d) provedbom disciplinskih postupaka i drugih mjera u cilju otklanjanja i sankcioniranja nepravilnosti.

(4) Odbor za javni nadzor surađuje s Komorom.

(5) Odbor za javni nadzor surađuje s nadležnim tijelima u Republici Srpskoj, Brčko Distriktu, državama članicama Europske unije i trećim

zemljama, posebno u slučaju utvrđivanja određenih nepravilnosti u radnjama društava za reviziju i ovlaštenih revizora.

(6) U slučaju potrebe Odbor za javni nadzor provodi naknadne provjere društava za reviziju te prema potrebi i rezultatima provjere, poduzima određene mjere i akcije, o čemu redovito informira Ministarstvo.

(7) U obavljanju nadzora iz stavka (1) ovoga članka Odbor za javni nadzor može tražiti od Komore odgovarajuća izvješća i podatke, odnosno može izvršiti neposredan uvid u rad Komore.

(8) Komora je dužna izvješća i podatke iz stavka (7) ovoga članka dostaviti Odboru za javni nadzor u roku od 15 dana od dana kada su podaci zatraženi.

(9) Odbor za javni nadzor obavlja i druge poslove, u skladu s ovim Zakonom.

Članak 100. (Način obavljanja poslova)

Odbor za javni nadzor obavlja poslove iz članka 99. ovoga Zakona, tako što:

a) daje suglasnosti i mišljenja na opće akte Komore sukladno ovom Zakonu, izuzev Statuta shodno članku 95. stavak (4) točka a) ovoga Zakona te prati provedbu tih akata i predlaže njihovu izmjenu;

b) daje mišljenje na godišnji plan provjere kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora koji utvrđuje Komora;

c) daje prijedlog za izvanredne provjere kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;

d) razmatra godišnje izvješće o radu Komore,

e) predlaže mjere za koje je ovim Zakonom ovlašten.

Članak 101. (Mjere u postupku nadzora)

(1) Ako Odbor za javni nadzor ocijeni da postoji osnovana sumnja da su učinjene određene nezakonitosti i nepravilnosti u radu Komore, može:

a) zatražiti izvješća i druge podatke o uočenim nepravilnostima;

b) predložiti mjere radi njihovog otklanjanja;

c) predložiti pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti organa, odnosno zaposlenih u Komori;

d) predložiti sazivanje Skupštine Komore;

e) poduzeti i druge mjere iz svoje nadležnosti.

(2) Odbor za javni nadzor predlaže Komori smjenu članova tijela Komore iz članka 95. stavka (1) ovoga Zakona, ako u radu tih tijela utvrdi značajnije nepravilnosti u obavljanju poslova iz čl. 90. i 98. ovoga Zakona.

Članak 102. (Zaštita podataka)

(1) Odredbe ovoga Zakona u vezi sa zaštitom podataka primjenjuju se na sadašnje i bivše članove Odbora za javni nadzor.
(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na članove Odbora za javni nadzor i na članove tijela Komore kada je riječ o razmjeni podataka i suradnji među nadležnim tijelima drugih zemalja vezanoj za poslove prema ovom Zakonu, ako je sklopljen sporazum o međusobnoj suradnji.

Članak 103. (Dostavljanje planova i izvješća)

(1) Program rada i financijski plan za narednu godinu Odbor za javni nadzor je obavezan dostaviti Vladi Federacije, putem Ministarstva, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine, a Izvješće o radu za proteklu godinu i izvršenje financijskog plana, zajedno s Izvješćem o radu Komore do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, putem Ministarstva, na razmatranje i prihvaćanje.
(2) Program rada i Izvješće o radu Odbora za javni nadzor objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva.

Odjeljak C. Kontrola kvalitete društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora

Članak 104. (Predmet kontrole)

(1) Sustav nadzora kvalitete rada organizira se na način neovisan o ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju koji su predmet provjere i podložan je javnom nadzoru.
(2) Kontrola kvalitete rada obavlja se na objektivan način i u postupku koji isključuje bilo kakav sukob interesa između osoba koje obavljaju provjeru kvalitete rada i društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora.
(3) Komora obavlja kontrolu kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora radi provjere da li se pri obavljanju

revizije postupa sukladno MSR, odredbama ovoga Zakona i drugim pravilima revizorske struke.

(4) Kontrola kvalitete rada podliježe nadzoru koji obavlja Odbor za javni nadzor.
(5) U postupku kontrole kvalitete rada primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno.

(6) Za financiranje kontrole kvalitete rada koriste se sredstva Komore, posebno izdvojena za ovu namjenu, osim u slučaju iz članka 105. st. (7) i (8) ovoga Zakona kada se kontrola kvalitete financira iz proračuna Federacije.

(7) Financiranje sustava osiguranja nadzora kvalitete rada je sigurno i ne smije biti ni pod kakvim neprimjerenim utjecajem ovlaštenih revizora i društava za reviziju.

Članak 105. (Način obavljanja kontrole)

(1) Kontrola kvalitete rada društva za reviziju se osigurava:

a) praćenjem, prikupljanjem i provjerom izvješća i obavijesti koje Komori podnose društva za reviziju i licencirani ovlašteni revizori, sukladno ovom Zakonu;
b) obavljanjem neposredne kontrole kvalitete rada društava za reviziju;
c) izricanjem mjera u postupku kontrole kvalitete, u skladu s ovim Zakonom.

(2) Obavljanje neposredne kontrole kvalitete rada društava za reviziju obuhvaća:

a) pregled sustava unutarnje kontrole kvalitete;
b) provjeru neovisnosti licenciranog ovlaštenog revizora i društva za reviziju u odnosu na obveznika revizije;
c) provjeru usklađenosti postupaka revizije sa MSR;
d) ocjene kvalitete u pogledu angažiranih resursa (sastav revizorskog tima i radni sati);
e) pregled obračunatih naknada za usluge revizije;

f) neposrednu provjeru kvalitete rada licenciranog ovlaštenog revizora.

(3) Pregledom sustava unutarnje kontrole kvalitete utvrđuje se da li društvo za reviziju ima uspostavljene odgovarajuće smjernice i postupke za:

a) preuzimanje odgovornosti povezane s kvalitetom obavljenog rada;
b) poštovanje etičkih zahtjeva;
c) uspostavljanje i održavanje odnosa s obveznicima revizije financijskih izvještaja, kao i

za druge usluge;
d) formiranje revizorskih timova;
e) obavljanje revizije u skladu sa MSR;.
(4) Društvo za reviziju je dužno osigurati da smjernice i postupci povezani s internim procedurama za kontrolu kvalitete funkcioniraju uspješno i da se poštuju u praksi.
(5) Neposredna kontrola kvalitete rada licenciranog ovlaštenog revizora obavlja se tako što se pregleda cjelokupna radna dokumentacija o obavljenoj reviziji kod najmanje jednog obveznika revizije.
(6) Osobe koje obavljaju kontrolu kvalitete rada dužne su osigurati potreban broj odabranih revizorskih dokumenata, odnosno uzoraka za testiranje, kako bi predmetna provjera bila kvalitetna i sveobuhvatna, primjenjujući MSR i zahtjeve vezane za neovisnost njihovog rada.
(7) Odbor za javni nadzor može predložiti Komori da se izvrši izvanredna kontrola kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora.
(8) Odbor za javni nadzor može predložiti Komori izvanrednu kontrolu kvalitete i u slučaju dostavljanja primjedbi od strane regulatornih tijela u vezi s obavljenom revizijom.

Članak 106. (Osobe koje obavljaju kontrolu)

(1) Neposrednu kontrolu kvalitete rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora obavlja Komisija za nadzor. Članovi Komisije za nadzor su osobe zaposlene u Komori, koji su ovlašteni revizori s najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima revizije.
(2) Osobe koje obavljaju kontrolu kvalitete rada iz stavka (1) ovoga članka, dužne su završiti dodatnu obuku prema programu koji utvrdi Komora.
(3) Osoba iz stavka (1) ovoga članka ne smije obavljati nadzor kvalitete rada ovlaštenog revizora ili društva za reviziju dok ne isteknu najmanje tri godine od trenutka kada je ta osoba prestala biti osnivač, član ili zaposlenik ili na neki drugi način povezana s tim ovlaštenim revizorom ili društvom za reviziju.

Članak 107. (Obveze društva za reviziju u postupku kontrole)

(1) Društvo za reviziju, kod kojeg se obavlja kontrola kvalitete rada, dužno je omogućiti Komisiji za nadzor pregled revizorskih izvješća,

radne dokumentacije, kao i druge dokumentacije na temelju koje su revizorska izvješća sastavljena.

(2) Društvo za reviziju kod kojeg se obavlja kontrola kvalitete rada dužno je, na zahtjev Komisije za nadzor, omogućiti kontrolu kvalitete rada u svom sjedištu.

Članak 108. (Izvjешće o kontroli)

(1) Nakon obavljene kontrole kvalitete rada društva za reviziju Komisija za nadzor sastavlja zapisnik na koji pravo prigovora ima društvo za reviziju u roku od 8 dana po prijemu zapisnika.
(2) O obavljenoj kontroli kvalitete rada društva za reviziju Komisija za nadzor sastavlja detaljno izvješće koje sadrži značajne nalaze i zaključke o izvršenoj kontroli i dostavlja ga Upravnom vijeću Komore, Odboru za javni nadzor i društvu za reviziju kod kojeg je izvršena kontrola kvalitete rada. Godišnje izvješće o kontroli kvalitete rada društava za reviziju i ovlaštenih revizora Komisija za nadzor dostavlja Upravnom vijeću, Skupštini i Odboru za javni nadzor.
(3) Jednom godišnje Komora, po prethodno pribavljenom mišljenju Odbora za javni nadzor, objavljuje ukupne rezultate provjere kvalitete rada društava za reviziju na svojoj internetskoj stranici.

Članak 109. (Učestalost kontrole)

(1) Komisija za nadzor obavlja kontrolu kvalitete rada društava za reviziju iz članka 105. stavka (1) ovoga Zakona najmanje jednom u šest godina, odnosno najmanje jednom u tri godine kod društava za reviziju koja obavljaju reviziju subjekata od javnog interesa.
(2) Kontrola kvalitete iz stavka (1) ovoga članka može se obavljati i češće, ukoliko Komora utvrdi, na bazi procjene rizika, potrebu za češćim kontrolama, a naročito u slučaju potrebe za kontrolama društava za reviziju kojima su izricane mjere u postupku kontrole.
(3) Komora je dužna o provedbi kontrole kvalitete rada pisanim putem obavijestiti društvo za reviziju najkasnije 15 dana prije početka kontrole.

Članak 110. (Mjere u postupku kontrole kvalitete rada društava za reviziju)

(1) Ako Komora u postupku kontrole kvalitete

rada utvrdi da društvo za reviziju ne postupa sukladno odredbama ovoga Zakona, MSR i drugim pravilima revizorske profesije, dužna je istom naložiti otklanjanje svih nedostataka u roku od 30 dana od dana uručenja naloga. Ukoliko društvo za reviziju koje je predmetom kontrole ne otkloni nedostatke u utvrđenom roku, Komora je dužna Odboru za javni nadzor dostaviti izvješće o obavljenoj kontroli s prijedlogom mjera.

(2) Odbor za javni nadzor može predložiti Ministarstvu sljedeće mjere:

- a) izdavanje naloga za otklanjanje nepravilnosti;
- b) određivanje dodatnih mjera;
- c) uvjetno oduzimanje licencije za obavljanje revizije uz adekvatno obrazloženje;
- d) oduzimanje licencije za obavljanje revizije uz adekvatno obrazloženje.

(3) Ministarstvo rješenjem izriče mjere iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Rješenje iz stavka (3) ovog članka konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Rješenje o izricanju mjere iz stavka (3) ovoga članka Ministarstvo dostavlja Komori, narednog dana od dana kada je ovo rješenje doneseno.

(6) Komora je dužna rješenje o izricanju mjere iz stavka (3) ovoga članka bez odlaganja upisati u Registar izrečenih mjera koji vodi Komora na svojoj internetskoj stranici.

Članak 111. (Otklanjanje utvrđenih nepravilnosti)

Nalaganje otklanjanja utvrđenih nepravilnosti provodi se, ako:

- a) vlasnička struktura i upravljanje društvom za reviziju nije u skladu s odredbama ovoga Zakona;
- b) društvo za reviziju obavlja nerevizorske usluge suprotno članku 71. ovoga Zakona;
- c) društvo za reviziju ne objavi izvješće o transparentnosti sukladno članku 82. ovoga Zakona;
- d) društvo za reviziju ne dostavlja obavijesti i izvješća u smislu članka 83. ovoga Zakona;
- e) društvo za reviziju ne ispunjava uvjete za izdavanje dozvole za obavljanje revizije;
- f) društvo za reviziju ne obavlja reviziju sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 112. (Sadržaj naloga)

Nalog za otklanjanje nepravilnosti naročito sadrži:

- a) opis nepravilnosti čije je otklanjanje utvrđeno rješenjem;

- b) rok u kome je društvo za reviziju dužno otkloniti nepravilnosti i dostaviti izvješće o otklanjanju nepravilnosti;
- c) način otklanjanja nepravilnosti;
- d) dokaze o otklanjanju nepravilnosti koje je društvo za reviziju dužno dostaviti Komori.

Članak 113. (Izvješće o otklanjanju nepravilnosti)

Društvo za reviziju dužno je u roku koji ne može biti kraći od 15 dana, niti duži od šest mjeseci, otkloniti utvrđene nepravilnosti i da Odboru za javni nadzor podnijeti izvješće koje sadrži opis poduzetih mjera, kao i priložiti dokaze o otklanjanju nepravilnosti.

Članak 114. (Dodatne mjere)

(1) Dodatna mjera nalaže se, ako se utvrdi da:

- a) društvo za reviziju nije postupilo sukladno nalogu za otklanjanje nepravilnosti;
- b) je licenciranom ovlaštenom revizoru koji u društvu za reviziju obavlja poslove revizije, oduzeta licencija;
- c) je društvo za reviziju u posljednje dvije godine više od četiri puta prekršilo dužnost pravodobnog i pravilnog podnošenja izvješća, odnosno obavješćavanja, ili je na drugi način ometalo obavljanje kontrole kvalitete nad njegovim poslovanjem.

(2) Dodatnom mjerom nalaže se društvu za reviziju da u roku od 60 dana provede sljedeće mjere:

- a) poboljšanje sustava unutarnjih kontrola kvalitete u obavljanju revizije;
- b) poboljšanje postupka internog nadzora nad povjerljivim podacima;
- c) druge mjere sukladno ovom Zakonu, MSR i drugim pravilima revizorske struke.

Članak 115. (Oduzimanje licencije za rad društvu za reviziju)

Ministarstvo donosi Rješenje o oduzimanju licencije za rad društvu za reviziju i brisanju iz Registra društava za reviziju:

- a) ako je izdana na temelju neistinitih podataka;
- b) ako društvo za reviziju prestane ispunjavati uvjete iz članka 58. ovoga Zakona;
- c) ako se broj licenciranih ovlaštenih revizora smanji ispod propisanog broja, a društvo za

reviziju, u roku od tri mjeseca od nastanka promjene, ne poveća broj licenciranih ovlaštenih revizora do broja propisanog ovim Zakonom i o tome ne obavijesti Komoru i Ministarstvo;

d) ako ne otkloni nepravilnosti, odnosno ne provede dodatne mjere u roku iz čl. 113. i 114. ovoga Zakona;

e) ako sastavi revizorsko izvješće koje se ne zasniva na stvarnim činjenicama;

f) ako mu je odlukom nadležnog suda zabranjeno obavljanje djelatnosti revizije;

g) ako osnivač donese odluku o prestanku obavljanja djelatnosti revizije financijskih izvještaja, kao i u slučajevima prestanka gospodarskog društva sukladno zakonu kojim se uređuju gospodarska društva;

h) ako se na način propisan u članku 58. st. (7) i (8) ovoga Zakona ne osigura od odgovornosti za štetu koju može prouzrokovati izražavanjem revizorskog mišljenja;

i) u drugim slučajevima utvrđenim ovim Zakonom.

Članak 116.

(Uvjetno oduzimanje licencijske za obavljanje revizije društvu za reviziju)

(1) Ministarstvo rješenjem o uvjetnom oduzimanju licencijske za obavljanje revizije društvu za reviziju može odrediti da licencijska neće biti oduzeta ako društvo za reviziju, kojem je izrečena takva mjera, u razdoblju koji predloži Odbor za javni nadzor, a koje ne može biti kraće od šest mjeseci i duže od tri godine, ne učini novu povredu ovoga Zakona kod obavljanja revizije.

(2) Ministarstvo će ukinuti rješenje o uvjetnom oduzimanju licencijske za obavljanje revizije i oduzeti licencijsku ako društvo za reviziju kojem je izrečena mjera uvjetnog oduzimanja licencijske u razdoblju određenim rješenjem iz stavka (1) ovoga članka učini novu povredu ovoga Zakona kod obavljanja revizije.

Članak 117.

(Mjere u postupku kontrole kvalitete rada licenciranih ovlaštenih revizora)

(1) Ako Komora u postupku kontrole kvalitete rada utvrdi da licencirani ovlašteni revizor ne postupuje sukladno odredbama ovoga Zakona, MSR i drugim pravilima revizorske struke, dužna je istom naložiti otklanjanje svih nedostataka u roku od 30 dana od dana uručenja naloga. Ukoliko licencirani ovlašteni revizor koji je predmetom kontrole ne otkloni nedostatke u utvrđenom roku, Komora je dužna Odboru za

javni nadzor dostaviti izvješće o obavljenoj kontroli s prijedlogom mjera.

(2) Odbor za javni nadzor može predložiti Ministarstvu poduzimanje sljedećih mjera:

a) izdavanje naloga za otklanjanje nepravilnosti;

b) izricanje javne opomene;

c) uvjetno oduzimanje licencijske uz adekvatno obrazloženje;

d) oduzimanje licencijske uz adekvatno obrazloženje.

(3) Ministarstvo rješenjem izriče mjere iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Rješenje iz stavka (3) ovoga članka konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Rješenje o izricanju mjere iz stavka (3) ovoga članka Ministarstvo dostavlja Komori, narednog dana od dana kada je ovo rješenje doneseno.

(6) Komora je dužna rješenje o izricanju mjere iz stavka (3) ovoga članka, bez odlaganja, upisati u Registar izrečenih mjera.

(7) U postupku kontrole kvalitete rada licenciranih ovlaštenih revizora shodno se primjenjuju odredbe čl. 107., 108., 111., 112., 113. i 115. ovoga Zakona.

Članak 118.

(Opomena)

Ministarstvo izriče licenciranom ovlaštenom revizoru opomenu ako licencirani ovlašteni revizor ne postupuje sukladno pravilima revizije, a nema uvjeta za oduzimanje licencijske, odnosno za uvjetno oduzimanje licencijske.

Članak 119.

(Uvjetno oduzimanje licencijske ovlaštenom revizoru)

(1) Ministarstvo rješenjem o uvjetnom oduzimanju licencijske ovlaštenom revizoru može odrediti da licencijska neće biti oduzeta ako osoba, kojoj je izrečena takva mjera, u razdoblju koje odredi Ministarstvo i koje ne može biti kraće od šest mjeseci i duže od dvije godine, ne učini novu povredu ovoga Zakona kod obavljanja revizije.

(2) Ministarstvo će ukinuti rješenje o uvjetnom oduzimanju licencijske i oduzeti licencijsku ako osoba, kojoj je izrečena mjera uvjetnog oduzimanja licencijske, u određenom razdoblju učini novu povredu ovoga Zakona kod obavljanja revizije zbog kojeg je moguće oduzimanje licencijske, odnosno izricanje opomene.

Članak 120.
(Oduzimanje licencije ovlaštenom revizoru)

- (1) Ministar donosi Rješenje o oduzimanju licencije ovlaštenom revizoru i brisanju iz Registra licenciranih ovlaštenih revizora:
- a) ako je licencija dobivena navođenjem neistinitih podataka;
 - b) ako je kažnjen za kazneno djelo u smislu propisa kojim se uređuje odgovornost fizičkih osoba za kaznena djela ili protiv kojeg se vodi kazneni postupak.
- (2) Ministarstvo rješenjem oduzima licenciju ako licencirani ovlašteni revizor pri obavljanju revizije:
- a) postupa suprotno čl. 73. i 80. ovoga Zakona;
 - b) postupa suprotno pravilima revizije i ako zbog toga revizorsko izvješće koje je potpisao sadrži nedostatke, odnosno dovodi u zabludu korisnike revizorskog izvješća;
 - c) ne poštuje obvezu zaštite povjerljivih podataka;
 - d) ne postupa sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih propisa koji uređuju reviziju financijskih izvještaja.
- (3) Ministarstvo oduzima licenciju i:
- a) na osobni zahtjev licenciranog ovlaštenog revizora;
 - b) u slučaju gubitka poslovne sposobnosti;
 - c) u slučaju smrti.

**POGLAVLJE VI. ZVANJA U
RAČUNOVODSTVENOJ I REVIZORSKOJ
PROFESIJ I Odjeljak A. Zvanja**

Članak 121.
(Zvanja)

- (1) U računovodstvenoj i revizijskoj profesiji u Federaciji su sljedeća zvanja:
- a) Certificirani računovodstveni tehničar;
 - b) Certificirani računovođa;
 - c) Ovlašteni revizor.
- (2) Testiranje kandidata za zvanja iz stavka (1) ovoga članka, izdavanje certifikata i licenciranje (izdavanje odobrenja za rad) obavlja se na sljedeći način:
- a) Testiranje kandidata za certificirane računovodstvene tehničare, certificirane računovođe i ovlaštene revizore obavlja se posredstvom profesionalnog tijela iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona na temelju jedinstvenog programa za Federaciju, Republiku Srpsku i Brčko Distrikt, kako je utvrđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine, a

- koji je u cijelosti sukladan standardima i smjernicama MFR;
- b) Certifikate za certificirane računovodstvene tehničare, certificirane računovođe i ovlaštene revizore izdaje profesionalno tijelo iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona.
 - c) Licenciranje certificiranih računovodstvenih tehničara i certificiranih računovođa obavlja profesionalno tijelo iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona;
 - d) Licenciranje ovlaštenih revizora obavlja Ministarstvo;
 - e) Licenciranje društava za reviziju obavlja Ministarstvo.
- (3) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1) ovog Zakona ovlašteno je za oduzimanje licencija iz stavka (2) točka c) ovog članka u slučaju prestanka ispunjavanja zakonom propisanih uvjeta i uvjeta iz stavka (8) ovog članka.
- (4) Licenciranje se ne obavlja kod certificiranih računovodstvenih tehničara i certificiranih računovođa koji obavljaju računovodstvene poslove za interne potrebe poduzeća i ostalih pravnih osoba, izuzev kod osoba iz članka 44. stavak (4) i 38. ovoga zakona koji ovjeravaju financijske izvještaje i kod kojih je obvezno licenciranje.
- (5) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona uspostavlja i vodi Registar licenciranih certificiranih računovođa, koji obvezno sadrži: ime i prezime licenciranog računovođe, broj licencije, datum izdavanja i važenja licencije, kao i naziv pravne osobe u kojoj je zaposlen, sa posebnom naznakom ako radi na poslovima sastavljanja i izrade financijskih izvještaja. Podaci iz Registra licenciranih certificiranih računovođa su javni i ažuriraju se bez nepotrebnog odlaganja.
- (6) Osobe koje posjeduju zvanja iz stavka (1) ovoga članka dužne su se kontinuirano profesionalno usavršavati sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.
- (7) Pored zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji iz stavka (1) ovoga članka, druga srodna zvanja u srodnim profesijama su:
- a) ovlašteni procjenitelj iz članka 29. ovoga Zakona i
 - b) ovlašteni unutarnji revizor iz članka 86. stavak (2) ovoga Zakona.
- (8) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1) ovog Zakona propisuje uvjete i način izdavanja i oduzimanja licencija iz stavka (2) točka c) ovog članka.

Odjeljak B. Profesionalno tijelo

Članak 122. (Priznavanje certifikata)

(1) Svakoj osobi kojoj su certifikat i licencija izdani u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu, s tim da je taj entitet ili distrikt usvojio zakon ili regulativu kojom se osigurava istovjetno priznavanje certifikata i licencije izdanih u Federaciji, stečeno zvanje u profesiji se priznaje u Federaciji i od njega se neće zahtijevati nostrifikacija.

(2) Osobe koje su licencije dobile u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, sukladno propisima, odgovarajuće licencije u Federaciji mogu dobiti sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.

Članak 123. (Nostrifikacija)

(1) Osobe koje posjeduju certifikat izdan od profesionalnih subjekata izvan Bosne i Hercegovine, nakon što dostave dokaze da ispunjavaju MFR-ove uvjete edukacije u zemlji u kojoj su stekle kvalifikaciju, kao i uvjete u pogledu stručne spreme, radnog iskustva i poznavanja propisa i poreznog sustava u Federaciji i Bosni i Hercegovini, mogu podnijeti zahtjev za nostrifikaciju stečenih zvanja i kvalifikacija.

(2) Nostrifikaciju stečenih zvanja i kvalifikaciju za osobe iz stavka (1) ovoga članka obavlja profesionalno tijelo iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona utvrđeno ovim Zakonom, na način i uz uvjete koje propiše Komisija.

Članak 124. (Zabranu upotrebe zvanja)

Zabranjena je upotreba zvanja iz članka 121. ovoga Zakona od osoba koje nisu certificirane i licencirane, kao i nuđenje ili obavljanje računovodstvenih ili revizorskih usluga trećim osobama od osoba koje nisu licencirane sukladno ovom Zakonu i registrirane za pružanje računovodstvenih i revizorskih usluga, odnosno koja ne ispunjavaju druge uvjete za pružanje knjigovodstvenih, računovodstvenih i revizorskih usluga propisanih ovim Zakonom.

Članak 125. (Profesionalno tijelo)

(1) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona, u suradnji s Komisijom, provodi jedinstven program za stjecanje kvalifikacija i zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji u Federaciji.

(2) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona dužno je donijeti propise kojima se uređuje način provedbe Programa i naknade za stjecanje zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji, kvalificiranje i profesionalni razvoj računovođa i ovlaštenih revizora, kontinuirana edukacija, kontrola kvalitete rada njegovih članova, te izdavanje certifikata za sva zvanja u profesiji, kao i licencija za zvanja u oblasti računovodstva.

(3) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1) ovoga Zakona je odgovorno za utvrđivanje i realizaciju kontinuiranog profesionalnog usavršavanja svojih članova sukladno Međunarodnim obrazovnim standardima, te vođenje evidencije na temelju koje se dokazuje da su zadovoljeni uvjeti i kriteriji kontinuirane edukacije koje je utvrdila Komisija.

(4) Profesionalno tijelo koje je registrirano u Federaciji dužno je surađivati s Komisijom u vezi sa svim pitanjima utvrđenim ovim Zakonom.

(5) Nadležnost profesionalnog tijela iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona ogleda se u sljedećem:

- a) provodi Program za stjecanje kvalifikacija;
- b) realizira kontinuirano usavršavanje;
- c) vodi evidenciju i dostavlja Ministarstvu pregled (informaciju) o prisutnosti minimalnom broju sati kontinuiranog usavršavanja nositelja profesionalnih zvanja kojima je izdata licencija sukladno ovom Zakonu;
- d) uređuje kvalificiranje i profesionalni razvoj za računovodstvenu profesiju te provjerava kvalifikacije njihovih članova;
- e) daje stručna mišljenja svojim članovima i po zahtjevu trećim osobama u vezi s praktičnom primjenom MRS;
- f) na kontinuiranoj osnovi osigurava prijevod propisa iz članka 2. stavak (1) točka s) ovoga Zakona.

(6) Propisi iz članka 2. stavak (1) točka s) ovoga Zakona su dostupni javnosti, bez naknade, na zvaničnoj internetskoj stranici profesionalnog tijela.

(7) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1)

ovoga Zakona dužno je čuvati kao povjerljive sve podatke, činjenice i okolnosti koje je pribavilo u obavljanju poslova sukladno odredbama ovoga Zakona.

(8) Odredba stavka (7) ovoga članka primjenjuje se i na članove upravnog tijela, zaposlene i bivše zaposlene profesionalnog tijela iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona, odnosno na druge osobe kojima su prilikom rada u istom bili dostupni povjerljivi podaci.

(9) Poslovne tajne čuvaju se u skladu s člankom 91. stavak (3) ovoga Zakona.

(10) Profesionalno tijelo iz članka 136. stavka (1) ovoga Zakona najmanje jednom godišnje, a najkasnije do kraja ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, podnosi Vladi Federacije, putem Ministarstva, izvješće o radu i stanju u oblasti računovodstva.

(11) Izvješće iz stavka (10) ovoga članka obvezno sadrži: izvršavanje poslova i danih ovlasti povjerenih ovom profesionalnom tijelu, broj i strukturu izdanih certifikata, informaciju o provedenim edukacijama i druge informacije o stanju u oblasti računovodstvene profesije.

POGLAVLJE VII. PRAĆENJE, OTKRIVANJE I PRIJAVLJIVANJE KAZNENIH DJELA U VEZI S PRANJEM NOVCA I FINANCIRANJEM TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI

Članak 126.

(Kaznena djela u vezi s pranjem novca i financiranjem terorističkih aktivnosti)

(1) Osobe koje obavljaju poslove računovodstva, revizije i nadzora u vezi s odredbama ovoga Zakona obvezne su stalno pratiti i otkrivati pojave i radnje koje imaju obilježja kaznenih djela u vezi s pranjem novca i financiranjem terorističkih aktivnosti.

(2) U slučaju utvrđivanja činjenica i radnji koje ukazuju na kaznena djela iz stavka (1) ovoga članka, obvezno se, pismeno, bez odgađanja, obavještava organ nadležan za oblast sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, sukladno propisu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

(3) Subjekti uključeni u poslove propisane ovim Zakonom dužni su pružati stalnu podršku i suradnju svim organima kaznenog gonjenja u vezi s njihovim zahtjevima prilikom otkrivanja, prijavljivanja i procesuiranja djela koja imaju obilježja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 127. (Pravne osobe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- a) ako ne izvrši razvrstavanje sukladno članku 5. ovoga Zakona;
- b) ako općim aktom ne uredi organizaciju računovodstva sukladno čl. 7., 8. i 9. ovoga Zakona;
- c) ako ne sastavlja, kontrolira, ispravlja i knjiži knjigovodstvene isprave sukladno čl. 12, 13, 14. i 15. ovoga Zakona;
- d) ako ne otvori i ne vodi poslovne knjige sukladno čl. 19. i 20. ovoga Zakona;
- e) ako ne popiše imovinu i obveze sukladno odredbama iz čl. 21. i 22. ovoga Zakona;
- f) ako ne izvrši usuglašavanje potraživanja i obveza i ne odgovori na konfirmaciju u roku propisanim člankom 23. ovoga Zakona;
- g) ako ne sastavlja i ne prikazuje financijske izvještaje sukladno čl. 24., 25. i 26. ovoga Zakona;
- h) ako ne zaključi poslovne knjige i ne utvrdi financijski rezultat sukladno čl. 30. i 31. ovoga Zakona;
- i) ako općim aktom ne odredi osobu kojoj se povjerava vođenje poslovnih knjiga sukladno članku 32. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- a) ako ne sastavlja i ne prezentira financijske izvještaje i konsolidirane financijske izvještaje sukladno čl. 36., 37., 38., 40. i 41. ovoga Zakona;
- b) ako ne sastavi izvješće o poslovanju sukladno članku 42. ovoga Zakona;
- c) ako ne sastavi konsolidirano izvješće o poslovanju sukladno odredbi čl. 42. stavak (5) i 43. ovoga Zakona;
- d) ako ne preda FIA-i financijske izvještaje, izvješće o poslovanju, revizorsko izvješće i ostalu dokumentaciju iz članka 44. ovoga Zakona;
- e) ako ne čuva knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, financijske izvještaje, izvješće o poslovanju i revizorska izvješća u rokovima i na način propisan čl. 48. i 49. ovoga Zakona;
- f) ako osobi ovlaštenoj za obavljanje nadzora ne omogući nadzor ili ne otkloni nedostatke utvrđene tijekom nadzora, a sukladno članku 52. ovoga Zakona;

g) ako ne izvrši reviziju u skladu s člankom 57. ovoga Zakona;
h) kod koje se obavlja revizija, ako ne izabere društvo za reviziju na način i u roku iz članka 63. ovoga Zakona;
i) kod koje se obavlja revizija ako ne postupi sukladno odredbama članka 65. ovoga Zakona;
j) ako postupa suprotno članku 126. ovoga Zakona,
k) odnosno subjekt od javnog interesa ako nije osnovao odbor za reviziju sukladno članku 84. ovoga Zakona i nije uspostavio odjel unutarnje revizije sukladno članku 86. ovoga Zakona.
(2) Za radnje iz st. (1) i (2) ovoga članka novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 128.

(Pravne osobe i poduzetnici za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba i poduzetnik za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga ako:
a) ne izvrši upis u registre pravnih osoba i poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga u skladu s čl. 33., 34. i 35. ovoga Zakona;
b) ako osobi ovlaštenoj za obavljanje nadzora ne omogući nadzor sukladno članku 53. ovoga Zakona.

Članak 129.

(Društva za reviziju)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za reviziju ako:
a) na području Federacije pruža usluge revizije bez prethodno ispunjenih ili suprotno uvjetima propisanim čl. 58., 59. i 60. ovoga Zakona;
b) ne zaključi ugovor o reviziji na način propisan člankom 64. ovoga Zakona i ako ugovorene poslove revizije ustupa suprotno članku 64. stavak (4) ovoga Zakona;
c) radnu dokumentaciju ne čuva sukladno članku 66. ovoga Zakona;
d) postupa suprotno članku 67. ovoga Zakona;
e) revizorsko izvješće ne sastavlja sukladno članku 68. ovoga Zakona;
f) obavlja reviziju kod pravne osobe iz članka 71. ovoga Zakona;
g) ako ugovori naknadu za obavljanje revizije

suprotno članku 72. ovoga Zakona;
h) obavlja reviziju suprotno odredbama članka 74. ovoga Zakona;
i) ne postupi sukladno članku 78. ovoga Zakona;
j) ne pruža usluge revizije na način propisan člankom 79. ovoga Zakona;
k) u određenom roku ne postupi sukladno čl. 113. i 114. ovoga Zakona;
l) postupa suprotno članku 126. ovoga Zakona.
(2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u društvu za reviziju.
(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za reviziju ako:
a) u propisanom roku ne dostavi popis ugovora o reviziji sukladno članku 63. stavak (4) ovoga Zakona;
b) ne postupi sukladno članku 81. ovoga Zakona;
c) u roku propisanom u članku 82. ovoga Zakona ne objavi izvješće o transparentnosti;
d) Komori ne dostavi izvješće iz članka 83. ovoga Zakona u roku iz stavka (1) toga članka;
e) u roku propisanom člankom 87. ovoga Zakona ne prijavi promjene u podacima koji se vode u Registru društava za reviziju;
f) ne postupi sukladno članku 107. ovoga Zakona.
(4) Za radnje iz stavka (3) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u društvu za reviziju.

Članak 130.

(Profesionalna tijela)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Komora ako:
a) ne obavlja poslove propisane odredbama 89. i 90. ovoga Zakona;
b) ne dostavi godišnji financijski izvještaj i godišnje izvješće o radu sukladno čl. 90. stavak (1) točka e) i 95. stavak (4) točka e) ovoga Zakona;
c) ne čuva poslovnu tajnu sukladno odredbama članka 91. ovoga Zakona;
d) ne objavi akte u skladu s člankom 94. ovoga Zakona;
e) ne provede kontrolu kvalitete rada nad društvom za reviziju sukladno odredbama čl. 104., 105. i 106. ovoga Zakona;
f) u slučaju otkrivenih nepravilnosti u postupku kontrole kvalitete rada ne postupi sukladno odredbama članka 110. ovoga Zakona, odnosno

članka 117. ovoga Zakona.
(2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se i predsjednik Komore (odgovorna osoba).
(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj profesionalno tijelo iz članka 136. stavak (1) ovoga Zakona ako:
a) ne uspostavi Registar licenciranih certificiranih računovođa sukladno čl. 121. i 136. ovoga Zakona;
b) ne postupi sukladno odredbama članka 125. st. (7), (8), (9), (10) i (11) ovoga Zakona.

Članak 131. (Licencirani ovlašteni revizor)

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj licencirani ovlašteni revizor ako:
a) krši obvezu zaštite podataka u smislu članka 67. stavak (1) ovoga članka;
b) sastavi i potpiše revizorsko izvješće suprotno odredbama članka 68. ovoga Zakona, odnosno ako propusti ili nepravilno ocijeni pojedine značajnije pozicije u financijskim izvještajima koji su bili predmet revizije, ili ako ne primjenjuje pravila revizije, što ima za posljedicu pogrešno mišljenje o financijskim izvještajima, odnosno pogrešno obrazloženje mišljenja;
c) ne obavijesti društvo za reviziju sukladno odredbama članka 75. ovoga Zakona o nastupanju okolnosti iz članka 73. ovoga Zakona;
d) ne postupi u skladu sa člankom 79. stavak (7) ovog Zakona;
e) bude imenovan suprotno članku 80. ovoga Zakona.

Članak 132. (Fizičke osobe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj osobe iz članka 77. ovoga Zakona, ako postupe suprotno odredbi tog članka.
(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja koristi zvanja u profesiji propisana ovim Zakonom ili nudi i obavlja knjigovodstvene, računovodstvene i revizorske usluge trećim osobama, a nije registrirano za pružanje tih usluga sukladno članku 35. ovoga Zakona, niti certificirano i licencirano sukladno članku 121. ovoga Zakona, odnosno koje ne ispunjava druge

uvjete za pružanje knjigovodstvenih, računovodstvenih i revizorskih usluga propisane ovim Zakonom.
(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ovlašteni procjenitelj ako ne postupi sukladno članku 29. ovoga Zakona.

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 133. (Razvrstavanje)

(1) Obveza razvrstavanja pravnih osoba u kategoriju mikro pravnih osoba, sukladno kriterijima iz članka 5. stavak (3) ovoga Zakona primjenjuje se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
(2) Do dana primjene odredbe iz članka 5. stavak (3) ovoga zakona pravne osobe koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u kategoriju mikro pravnih osoba smatraju se malim pravnim osobama.

Članak 134. (Društva za reviziju)

Društva za reviziju u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona dužna su usuglasiti poslovanje i ispuniti uvjete iz članka 2. stavak (1) točka p) i članka 58. ovoga Zakona.

Članak 135. (Pravne osobe i poduzetnici registrirani za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Pravne osobe koje su registrirane za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužne su se upisati u Registar pravnih osoba za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji vodi Ministarstvo, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
(2) Poduzetnici registrirani za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužni su Ministarstvu dostaviti kopije rješenja nadležnog organa jedinice lokalne samouprave radi upisa u Registar poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji vodi Ministarstvo, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 136.
(Profesionalna tijela)

(1) Savez računovođa, revizora i finansijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine - Savez računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije Bosne i Hercegovine, registriran kod Federalnog ministarstva pravde pod registarskim brojem 669 od 14. svibnja 2003. smatra se profesionalnim tijelom u smislu ovoga Zakona, pod uvjetom da ispunjava kriterije utvrđene ovim Zakonom i Zakonom o reviziji i računovodstvu Bosne i Hercegovine.

(2) Revizorska komora Federacije Bosne i Hercegovine registrirana kod Federalnog ministarstva pravde pod registarskim brojem 1216 od 5. siječnja 2011. smatra se profesionalnim tijelom u smislu ovoga Zakona, pod uvjetom da ispunjava kriterije utvrđene ovim Zakonom.

(3) Profesionalno tijelo iz stavka (1) ovoga članka dužno je uskladiti postojeće akte i donijeti nove akte sukladno odredbama ovoga Zakona, kao i uspostaviti Registar licenciranih certificiranih računovođa iz članka 121. stavak (5) ovoga Zakona, u roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Profesionalno tijelo iz stavka (2) ovoga članka dužno je uskladiti postojeće akte i donese nove akte sukladno odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Profesionalna tijela iz st. (1) i (2) će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona usuglasiti međusobna prava i obveze u pogledu:

a) organizacije profesionalnog usavršavanja licenciranih ovlaštenih revizora te praćenja i izdavanja uvjerenja o edukaciji u vezi s člankom 61. stavak (7) Zakona;

b) plaćanja članarine licenciranih ovlaštenih revizora;

c) predlaganja članova Komisije za računovodstvo i reviziju BiH;

d) rješavanja i drugih pitanja usmjerenih na razvoj i unapređenje računovodstva i revizije.

Članak 137.
(Donošenje podzakonskih akata)

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona ministar će donijeti:

a) Pravilnike kojima se propisuje Kontni okvir i sadržaj računa u kontnom okviru za sve pravne

osobe (članak 17. stavak (8) ovoga Zakona);
b) Uputu kojim se daju smjernice za primjenu MSFI za MSP (članak 26. stavak (3) ovoga Zakona);

c) Pravilnike o vođenju registara iz članka 35. stavak (1) ovoga Zakona;

d) Pravilnik o sadržaju i formi finansijskih izvještaja (članak 39. stavak (3) ovoga Zakona),

e) Pravilnik o uvjetima i pravilima konsolidacije finansijskih izvještaja (članak 41. stavak (9) ovoga Zakona),

f) Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja i oduzimanja licencija ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju (članak 59. stavak (6) i članak 62. stavak (7) ovoga Zakona).

Članak 138.
(Primjena ranije donesenih podzakonskih akata)

Do donošenja podzakonskih akata na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na temelju zakona koji prestaje važiti stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Članak 139.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 83/09).

Članak 140.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Mirsad Zaimović, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Tomislav Martinović, v. r.